

Kristian Grøntveds dagbøger

Perioden omkring 2. Verdenskrig

fra 1. oktober 1939

til 26. august 1945

1939

1. oktober

Tog mælkeprøver på mejeriet og sendte dem til Forsøgslaboratoriet.

Jeg viste Kristian Jensen et bødeforlæg på 30 kr.

4. oktober

På søndag skal Otto Kristensens søn, Henry, have bryllup. De har købt en ejendom i Mosbjerg på 15 tdr. land for 20.000 kr. De havde selv 2.000 kr.

7. oktober

Marie Olesen, Aagaard, fortalte, at Niels Kristiansen, V. Gjøggaard, havde købt et hus i Frederikshavn for 15.000 kr., hvor han og den abnorme søn flytter ind 20. okt.

8. oktober

Uddeler Nielsens datter, Minna, Mygdal blev konfirmeret i St. Hans Kirke af pastor Langhoff.

Vi forærede hende en bog af Skovgaard Pedersen: "Troens betydning for dem, som vil frem i Verden". Nielsen sagde til mig, at han havde tit ønsket at få denne bog.

Rugved fortalte undervejs, at papirerne til Niels Andersen var ordnet, sådan at Niels Andersen skal overtage gården for 50.000 kr. således: Kreditforeningslån 33.000 kr. Bjergby Sparekasse 9.000 kr. og så skulle Niels have 8.000 kr. for at have gået derhjemme. Desuden skal han give forældrene ophold og pleje, og hvis de flytter derfra, skal han give dem 600 kr. om året.

Amtet har nægtet at lade karlen i Nyeng få skøde på Taaghøj-huset.

Kl. 23 kørte Laurids Jensen os hjem – det tog han 2 kr. for.

12. oktober

I middags tog jeg med Marius Gaarden op til Bjergby til kontordag i sparekassen. Medens vi i længere tid har haft rigeligt med penge i sparekassen, er forholdene nu helt forandret, så vi kommer til at døje med at komme over terminen, når vi skal rykke ud med de penge, som vi har lovet at udlåne. Smeden i Bjergby ville låne i 1. prioritet i den nybyggede ejendom, men det måtte vi nægte. Røde Johan, der bor i Fjellehuset, østen for Niels Rishøj, mødte og forlangte henstand med afdrag og renter, men det kunne vi ikke tilstå ham, da han har vist sig meget efterladet til at betale. Både banker og sparekassen i Hjørring er også blevet uvillige til at låne penge ud i landejendomme.

24. oktober

Hilmer Jensen, Tagsighede, og Ole Frederiksen, Vandkær, var her og fik mig til at skrive til militærafdelinger i København og Aalborg, om at få deres karle hjem på orlov.

27. oktober

Talt med Alfred Jensen, Fælled, hvis datter efter jul skal giftes med politibetjent Poul Nørgaard (*Han døde i koncentrationslejr – ligger begravet på Bjergby Kirkegård*).

30. oktober

Først på dagen var jeg oppe hos Søren Johansen, Vandkær, for at tage pladerne af hans motorcykel, men så betalte han præmiebeløbet.

31. oktober

Otto havde en lille flaske medicin til mig, som Julius Steen havde givet ham.

3. november

Jeg var til kontordag i sparekassen. Julius Steen lånte 1.200 kr. til installation af en malkemaskine.

I dag var Marius Gaarden kørende i sin nye flotte bil til 17.000 kr.

12. november

Sidste gudstjeneste i Mygdal Kirke. Jeg gik til kirke. Det er første gang siden sidste vinter, at jeg har været gående til kirke. Der var ret godt besøg i kirken i dag, og det benyttede pastor Bisgaard sig af til at foretage indsamling til Dansk Kirke i Udlandet – det var ellers berammet til sidste søndag, men da var der få mennesker i kirken på grund af regnvejret. Jeg gav 2 kr. 50 øre.

13. november

Jeg var i brugsen – på vejen hjem var jeg inde ved Frode Hansen for at betale årsbidrag til Missionshuset.

18. november

Med Marius Gaarden til Hjørring – en akkumulator til opladning i Hjørring (*det sker jævnligt*). På sukkerkogeriet Klokagervej købte jeg brystsukker for 20 øre – der får man mere for pengene, end man gør andre steder.

3. december

Sidste gudstjeneste i Mygdal Kirke ved pastor Langhoff. Jeg gik til kirke, der var mødt mange folk, næsten alle siddepladser var optaget. Pastor Langhoff holdt en god prædiken, hvori han også berørte den alvorlige situation, hvorunder det nye kirkeår begyndte. I sin bøn efter prædiken bad han også for det finske folk, og han bad også for vor syge præst, der siges at være kommet hjem fra sygehuset i Hjørring, da de har ment, at han skal opereres for en svulst ved ryggen, og så skal han på rigshospitalet og behandles.

5. december

Jens Thøgersen siger om Holger Jørgensen, Holtegaard, at han er en stor gris til sit arbejde. Han mener ikke, at han duer til at drive en gård.

13. december

Kr. Kristiansen, Stenshede, fortalte, at Søren Isbak og Helga Jørgensen er gift. Helga var på sygehuset i sommer og fødte en død dreng. Det er meningen, at Søren Isbak og Helga skal være i Holtegaard i 5 år, og så skal de overtage den. Kristen Holtegaard har eftergivet Jørgen 15.000.

21. december

Sparekassedag. Kristian Pedersen (*høkeren*) sagde, at Anton Jakobsens bo skal tages under konkursbehandling. Han har et lån på 8.000 kr. som Hans Svendsen, Theodor Jakobsen og Anders Kabbeltved står som kautionister for. Det har nok taget stærkt på Hans Svendsen, der for tiden ligger i sengen. Han har et dårligt ben – der er hul på det. Da han flyttede til Bjergby, var han ejer af 80.000 kr. – nu har han vel ikke mere end 600 kr. i Hjørring Bank.

Frederik Geddebro og hans søstre forliges meget dårligt. Frederik vil have dem vist ud af huset

til nytår.

31. december

Så er året 1939 udrunden. Det har været et år, der har sat sit mærke på mange steder, både ude i den store Verden, hvor både tyskerne og russerne har gjort sig bemærket ved på ægte stimandsvis at overfalde og behandle deres svagere naboer. De to banditter, Hitler og Stalin, har på antikristelig vis villet ophøje sig som Guddom for folkene og dertil benyttet sig af løgnens våben. Hidtil har vi været forskånet for at komme ind i det frygtelige opgør, og vi må bede Gud om at fri os derfor fremdeles.

Vinteren 1938 – 39 rasede mund- og klovsygen mange steder her i sognet og voldte tab for mange. Alt i alt har 1939 været et godt år for os – nok værd at sige Gud Fader tak for.

1940

1. januar

Gud give, at det nye år må blive bedre end dets forgænger, og at der atter kan blive fred på jorden.

5. januar

Til Hjørring med Marius Gaarden. Frederik Geddebro og Johannes Vestergaard var også med. Frederik sad og udviklede sine nazistteorier for Johannes, der sad og flirede af ham.

7. januar

I dag blev Niels Andersen, Kabbeltved, og sygeplejerske frk. Sigrid Nielsen, viet i Faarup Kirke.

10. januar

Uddeler Nielsen var her og fik en årgang af Kristeligt Dagblad med hjem.

13. januar

I eftermiddag var der et par stærke knald, der fik dørene i huset til at knalde. Det var nok miner, der blev sprængt i havet nordenfor.

19. januar

Pastor Holm (*vikar for den sygemeldte sognepræst*) er nok streng mod dem oppe i Bjergby, både lærere og øvrige betjening ved kirken. De skulle synge en salme i kirken, som Chalmer Rasmussen ikke kunne synge. Chalmer Rasmussen sagde så til lærer Ørnbøl, om han ikke ville sige til præsten, at han ikke kunne spille den, hvortil Ørnbøl svarede, at det kunne han ikke så godt, da han i formiddags havde spillet den i Mygdal Kirke. Præsten måtte så være forsanger og bemærkede, at det nok var bedst, at de også sang salmen næste søndag, for at de kunne lære den. Han klager også over, at kirken er for dårlig opvarmet og for dårlig rengjort.

I dag holdes tvangsauktion over Anders Jacobsens gård, Faldbjerggaard, i Bjergby.

Kristen Nielsen er meget dårlig, og man venter ikke, at hans tid bliver lang. Han har lavet testamente, hvorefter pigen, der er ved ham, skal have huset med besætning, når han er død.

Lærer Møller, Svenstrup ved Aalborg, er død 58 år gammel. Da lærer J. Pedersen, Mygdal søndre Skole, tog sin afsked, blev Møller hans efterfølger, men han blev der ikke ret længe, før han

flyttede til Svenstrup. Han var vist en dygtig lærer, høj og statelig – han havde aftjent sin værnepligt ved garden.

20. januar

Thomas Brogaard fortalte, at Otto Sørensen og Martha Slotved skal vies i Mygdal Kirke i morgen eftermiddag. De skal have deres mellemmad hos Thomas Brogaard i morgen – det havde Martha forlangt. Otto er ved at handle med posten om hans ejendom, men han forlanger nok 18.000 kr. for ejendommen med 6.000 kr. i udbetaling. Brylluppet må dog udskydes, da pastor Langhoff fra Hjørring ikke kunne komme herud på grund af snevanskeligheder!!!!

Dagen efter ville Martha have Lars Jensen til at køre til Hjørring med dem i dag, for at de kunne blive viet, men man mente ikke, at det kunne lade sig gøre, da posten, Søren Olesen, havde sagt, at der var snedriver – 5 m høje – på landevejen.

Grethe (?) var noget ked af det, da det var 3 måneder siden, at der blev lyst for dem. Hun ville gerne, de skulle have postens ejendom. Den var nok dyr, men Otto kunne muligvis få en kontrolforening oprettet deroppe om Højtved, og så kunne hun nok passe ejendommen.

De blev gift 23. januar i Mygdal Kirke ved pastor Langhoff. De var nede hos Thomas Brogaard bagefter, Thomas Brogaard hentede pastor Langhoff oppe ved Brugsforeningen. Posten sagde, at det ikke blev til noget med hans handel med Otto – han var blevet ked af hans vrøvl.

Der er megen sne, så der er ingen færdsel på vejene, kun mælkeslæderne ser man ude, men de følger hverken vej eller sti.

Sognerådet besluttede i øvrigt at anskaffe 2 sneplove – Møller Kristiansen skal køre med Mygdals plov.

31. januar

I dag var Holger ude med mandskab hele dagen for at kaste sne på vejen. Sneploven kan de ikke bruge, da sneen ligger for hårdt. En bagerkusk var kørende i slæde. De arbejdede på vejen med en fjedertandsharve forspændt 3 heste fra Holtegaard.

3. februar

I dag arbejdede Holger ved vejen i Grøntved og Kabbeltved. Otto var ude at kaste sne hele dagen. De løsnede sneen hele vejen, og det var meningen, at sneploven så skulle rydde sneen til side, men så skete der et brud på den i formiddags, da den arbejdede oppe ved Houen, så den kom ikke til at køre mere den dag. Den kom under reparation hos smeden.

19. februar

Holger var ude ved vejen at kaste sne hele dagen – han havde 28 mand i arbejde.

Peder Brogaard var her i eftermiddags og fik ægteskabsattesten skrevet for sin datter, Kristine, og en karl fra Ø. Brønderslev. Han hed Henry Houen.

22. februar

Der blev samlet tøj ind til finnerne – de fik en pakke tøj, bl.a. min brudekjole, som jeg kun har brugt få gange – det blev kørt op til brugsforeningen.

Gram Skjoldager har lavet et par ski til Irene. I aften kom Erna herhen. Der var kommet to elektrikere, og nu ville hun have dem til at være her til natten. De kom så herhen ved sengetid

og lå i gæsteværelset på loftet. De er ved at få indlagt elektricitet.

28. februar

I 1939 leverede Otto 18 grise til andelsslagteriet og fik i overskud af dem godt 140 kr.

1. marts

Kontordag i sparekassen. Einar Mikkelsen, Mygdal, ville låne 3.000 kr., men det syntes, Kr. Krøgholt ikke var tilrådeligt, og vi blev så enige om at lade det bero.

Edvard Jespersen skulle have overtaget sit hjem i stedet for at købe Kristian Kjeldsens. Jeg sagde, at han kunne vel ikke få det, hvortil Kristian bemærkede, at de alle var syge i hans hjem, og de kunne ikke blive ved med at passe det.

I går døde Kristian Pedersens svoger, Kristen Nielsen, efter lang tids sygdom. Han skal begraves den 6. marts. Den pige, som har plejet dem, skal have huset med alt tilbehør. Kirsten skal have 1.000 kr. Så er der 16.000 kr. tilbage, som skal deles ligeligt mellem Kristen og hans kones familie med 8.000 kr. til hver.

Da Kristian Smed, vist nok fra Uggerby, i onsdags kørte til begravelse med Degnbøl folkene og kom i nærheden af Randers, blev de standset af færdselspolitiet, og Kr. Smed blev forhindret i at køre videre. De måtte så leje en bil i Randers til at køre dem indtil kirken, hvorfra begravelsen foregik. De kom lige tidsnok dertil.

Til hjemturen lejede de en bil. De kom hjem i går morges kl. 7. Det kostede dem 100 kr. mere, end de var bestemt på.

2. marts

Holger havde været i Hjørring, og der havde været uddeling af svinekort i dag.

4. marts

I dag afholdtes det årlige repræsentantskabsmøde for Indre Mission i Bangsbostrand. Kristian Rams fra Bjergby var kørende derned med Emanuel Larsen, Vagthøj, og Dagny Nedergaards mand samt Holger og Frode Hansen.

Kristian Birkedal kommer ikke ud, efter at have afstået møllen til sin søn, er han nok faldet sammen.

9. marts – lørdag

Jeg gik til møde i Sognefogedforeningen kl. 2 på Hotel Skandinavien. Der var mødt en snes sognefogeder. Formanden, Holger Mikkelsen, aflagde beretning. Jeg betalte mit kontingent til foreningen med 5 kr. Noget over kl. 3 kom politimesteren og funktionærerne, og vi drak så kaffe. Politimesteren lod uddele nye skilte til os.

10. marts

Thomas Brogaards pige, der rejste hjem sidste søndag 8 dage for at se til sin moder, der har fået skade på det ene ben, er blevet hjemme uden at lade høre fra sig. Martha har så lovet Tullen at hjælpe hende nu til påske.

12. marts

I dag var sparekasseinspektøren i Bjergby for at efterse sparekassens bøger og papirer. Jeg var anmodet om at komme tilstede kl. 4½. Jeg gik hele vejen derop. Det tog også et par timer, og jeg

var også meget træt. Alle de andre bestyrelsesmedlemmer og lærer Rasmussen var mødt, da jeg kom. Kristian Pedersen sagde, at der var noget vrøvl med en post på 3.030 kr., som var indbetalt til banken, men som ikke var i bankens bøger. Det var noteret en dag, da Peter Nielsen og Kristian Krøgholt havde været til kontordag. Peter var inde hos Inspektøren, da jeg kom. Jeg sad der en times tid, så fik jeg lov at rejse. Jeg fik ikke hilst på inspektøren og tog med Marius Gaarden hjem. Bil 50 øre.

I eftermiddags var der ekstraordinær generalforsamling i mejeriet i forsamlingshuset. Det vedtoges at få indlagt elektrisk kraft i mejeriet. Der var også udbetaling af mælkepenge, og endvidere var der uddeling af rationeringsmærker på sukker, kaffe m.v. Otto var deroppe.

13. marts

I eftermiddag var sneploven ude og ryddede vejene i Holgers distrikt. Der er kommet en hel del sne, der er føjet sammen.

I middags meddeltes i radioen, at der er sluttet fred mellem Finland og Rusland. Finland kunne ikke modstå trykket af denne "Djævelens kolos"

12. marts døde Thea Jensen (Grimmeshave), knap 73 år gammel. Hun blev gift med Laurits Peter Jensen fra Ø. Hornum, hvorefter de overtog hendes hjem, Grimmeshave,, og der opdrog de en børneflokk på 9 piger og 1 dreng, hvoraf de 8 endnu lever. Da Indre Mission fik fremgang her i sognet, sluttede de sig til denne bevægelse, og Laurits blev en af lederne, særlig blandt arbejdet i søndagsskolen.

16. marts

Sneploven kørte på vejen flere gange og ryddede den. Holger har tjent 145 kr. som snefoged.

17. marts

Der omtales en brand i "Brandvæsenet på landet", hvor der blev givet bøder for uforsigtighed og en mindre afkortning af branderstatningen ved halmafbrænding. Omtalen havde relation til branden på Hartnack Pedersens gård i juni 1939.

19. marts

Holger har holdt sengen i dag, og Herluf Brogaard er konstitueret til snefoged i hans sted.

Den næste dag var Herluf oppe kl. 6 for at "byde" folk til snerydning. Otto var hele dagen med til at kaste sne. Sidst på dagen kom sneploven og satte igennem til Kabbeltved.

23. marts

Brev fra lærer Rørsig, Hallund, der sendte mig en del optegnelser vedr. Odden samt Bjergby og Mygdal Kirker.

Oppe på amtsvejen har de ladet sneploven fra Hjørring rydde vejen til stor ærgrelse for Senius Kristensen og andre ledige arbejdere.

28. marts

Husmand Kristian Lassen (Mouritsen), Mygdal, er død efter mange års håbløs sygdom. Han har holdt sengen i flere år. Det er en lammelse, han har lidt af. For nogen tid siden havde han et længere sygehusophold, hvor han fik det ene ben amputeret. Mens han var rask, boede han på Fuglebakken i Mygdal. Han flyttede derfra til det hus i Mygdal, hvor han nu er død.

31. marts

Kristian Lassen, Lyngsig, blev begravet på Mygdal Kirkegård.

5. april

Til kontordag i sparekassen. Lærer Ørnboel, Snevre, var der. Han modtog en fortegnelse over de legater, der er henlagt til vedligeholdelse på Bjergby Kirkegård. Møller Kristiansen ville låne penge til nye bildæk. Kr. Pedersen sagde, at han ikke ville betale – det måtte Niels Rishøj tage sig af. De penge, som der var uklarhed over, da sparekasseinspektøren var på besøg, var der nu klarhed over. Det var penge, som Thomas Henriksens arvinger havde fået. Jeg modtog dagpenge for et år fra sparekassen – 102 kr.

Sidste nat døde Karl Kristensen, Gjøggaards Mark. Han har været svagelig i mange år. Han har været gift 2 gange. 1. gang med Højtved Skomagerens datter, Laurine, og 2. gang med hans efterlevende enke, Martine, der stammer fra Horne. Der er flere børn i begge ægteskaber – to af børnene er ukonfirmeret. Han blev 11. april begravet på Mygdal Kirkegård.

9. april

I morges før vi kom op, hørte vi en stærk brummende lyd, uden at vi kunne forstå, hvorfra den hidrørte, men da vi kom op, blev vi klar over, at den hidrørte fra flyvemaskiner, der i stort tal fløj herover. Holger havde talt 30, da han stod op. De blev ved med at flyve og larme hele dagen. Kl. 7 i morges kimede telefonen. Det var uddeler Nielsen, der fortalte, at det var meddelt i radioen, at tyskerne havde overskredet den danske grænse. Senere på dagen fik vi bekræftelse derpå gennem radioen. I middags oplæstes en proklamation fra kongen og fra den tyske kommandant Kaupisch, hvor denne meddelte, at den tyske hær havde overtaget forsvaret af Danmark over for England. Tyskerne har også sendt folk til Norge, men det har nordmændene ikke villet finde sig i og har gjort væbnet modstand. Grunden til, at Tyskland har foretaget dette skridt, er den, at England på tre steder på det norske territorium har udlagt minefelter for at tvinge tyske skibe ud i internationalt farvand. I eftermiddags ringede politibetjent Sørensen, Hjørring, og pålagde mig at åbne en forseglede konvolut, som jeg modtog i fjor efterår, og som indeholdt bekendtgørelser om mørklægning. Disse bekendtgørelser skulle jeg få opslået på steder, hvor der kom flere mennesker og i øvrigt sørge for, at det blev bekendtgjort over hele sognet. Jeg fik Holger til at cykle ud med 5 bekendtgørelser til opslag hos købmand Frode Hansen, købmand Tage Grønbech, brugsforeningen, sognerådsformand Peder Thirup og købmand Gram Schjoldager.

10. april

I dag kom der også nogle flyvere herover, men dog ikke så mange som i går. Sidste nat ankom der 300 tyske soldater til Hjørring. Marius Gaarden sagde, at de kørte rundt i store og små biler. De skal nok indkvarteres i en skole og nogle hos private. De skal have lagt miner under Limfjordsbroen. Posten fortalte, at 500 engelske flyvere havde gennet de tyske flyvere ind i Skærgården. Oppe ved Hirtshals skal der ligge krigsskibe. Johs. Grøntved, Rubjerg, sagde, at der var kommet et par hundrede tyskere ad Løkkensvejen til Løkken.

12. april

Vor tørvegraver, Skelager, var her i eftermiddag. Vi bestemte, at han skulle grave alle de tørv,

der kunne blive liggeplads til i skiftet. Han mente, at der kunne blive plads til 20.000. Prisen for at grave tørv er i år 3 kr. pr. 1.000.

I eftermiddag da Storgaard kom bilende fra Hjørring med sin kone og datter, kørte han i vejgrøften noget syd for brugsen og væltede. Han havde siddet og set efter de tyske flyvere og glemte at passe styringen af bilen. Hans datter fik nok sit dårlige ben stødt en del.

Otto Houen sagde, at det så skrækeligt ud i Frederikshavn. Engelskmanden har skudt en damper med tyske soldater om bord i sænk. Der skal være 5.000 døde, som de lå og fiskede op. De skovlede dem op af vandet, rev tøjet af dem og bandt dem i bundter på 5 stk. og hejsede dem op i banevogne. Der siges, at de bliver begravet i Tolne. Der siges også, at englænderne er på vej til Store Bælt. Andre at de var på jagt efter et tysk skib i Lille Bælt, og at de for at få ram på dette, havde sprængt Lillebæltsbroen. *(Der var mange rygter dengang)*

Holger havde været i Hjørring og kunne fortælle, at der sidste nat var kommet 200 biler med tyske soldater til Hjørring – de tog ophold på Vestre Skole.

14. april

Uddelerens søn blev konfirmeret – middag kl. 15 – også med taler, oplæsning af telegrammer - det foregik ved 3 borde i butiklokalet. Derefter i stuerne, hvor nogle hørte radioudsendelser fra England og Norge og de danske udsendelser kl. 18,30 og kl. 19. Det syntes, som om englænderne havde fordrevet tyskerne fra Narvik. Folk er selvsagt meget optaget af krigen. Soldaterne, der blev indkaldt i fjor, er blevet hjemsendt, bl.a. Ole Frederiksens søn, der lå i Viborg. Dagene efter var der flere karle, der kom og viste deres soldaterbog, de var hjemkommet efter militærtjeneste.

17. april

I Hjørring til bestyrelsesmøde i centralbiblioteket. Det tegner ikke godt – der bliver for få penge til indkøb af bøger. Eleverne havde stillet krav om dyrtidstillæg. Formanden foreslog at nægte dette. Han syntes ikke, at det passede sig, at de fremkom med et sådant krav, da deres uddannelse må anses for billig.

19. april – St. Bededag

I dag sneede det først på dagen.

21. april

I radioen fra England fik vi at vide, at englænderne havde været inde over lufthavnen i Aalborg i går og havde nedkastet bomber.

3. maj

Oppe på Hellehøj i Asdal har tyskerne opstillet et slags radiotårn

Mathilde Henriksen fortalte, at rutebilejer Mogensen, Tversted, har afskediget 3 chauffører, da han ikke har noget til dem at bestille. Han kører kun en tur daglig, og denne besørger han og hans søn.

10. maj

I morges er tyskerne rejst ind i Holland og Belgien, da de frygter for, at englænderne skal komme

dem i forkøbet. De brugte samme fremgangsmåde, da de overfaldt Danmark og Norge.

12. maj

Den gamle Lovise Pedersen (Baand) er død på alderdomshjemmet i Hjørring. Hun var født i 1857 i Sneglkær, Mygdal, og var datter af Peder Chr. Andersen (Baand) og hustru. Hun var ugift og havde været husbestyrerinde i mange år, bl.a. hos Steffen Pedersen, Bjergby.

15. maj

I dag begyndte vi så på sommertid, idet klokken blev sat en time frem.

24. maj

Kristian Larsens datter, Tove, Degnbøl, er i dag druknet i havet ved Uggerby. Hun var gået i havet med klæderne på – kun 16 år gammel.

26. maj

Hans Nielsen fortalte, at sønnen, Johannes, havde arbejde på flyvepladsen ved Knivholt – de lavede sabotage og bestilte ingenting. Tyskerne er i færd med at lave barakker på Ulvkærsgaards mark i Skibsbjerg – Møller Lee havde fået påbud om at sælge tømmer til dem for 70.000 kr.

3. juni

Jeg var i Hjørring og talte bl.a. med postmester Klitgaard. Vi talte bl.a. om krigen. Han mente, at tyskerne gik af med sejren, og han var heller ikke venlig sindet over for englænderne, der altid bestemte deres handlinger, efter hvad der var til deres fordel. De havde heller ikke behandlet Danmark pænt, hverken handelsmæssigt eller politisk. Han mente, at vi kunne have fordel af at slutte os til Tyskland, skønt vi ikke er indstillet, som de er i Tyskland.

14. juni

Session på Teknisk Skole i Hjørring. Der mødte 12 karle fra Mygdal, 7 blev udskrevet til tjeneste, 2 blev forbigået og 3 kasseret.

16. juni

Lars Jakobsen, Hebbelstrup Mark, har solgt sin ejendom til chauffør Kristian Svendsen.

17. juni

Hartnack og hans husbestyrerinde, Astrid, er blevet enige om at gifte sig.

3. juli

Skolebørnene skulle have været på udflugt til Tversted i dag, men opgav det på grund af regnen.

9. juli

Kristen Jacobsen, Røde Mølle, har solgt Faldbjerggaard til en søn af snedkermester Flensted, Hjørring. Han er forvalter på Eskær og flytter ikke derop før til november.

11. juli

I eftermiddag var jeg i Bjergby til generalforsamling i sparekassen. Jeg gik op til brugsforeningen og tog derfra med Tversted bilen til Bjergby. 35 øre. Der var hestesyn for små heste hos Kristen Pedersen, og der holdt en del køretøjer der. Til generalforsamlingen var kun mødt hele bestyrelsen og Hans Svendsen, der var anmodet om at møde som dirigent. Jens Ørnbo oplæste regnskabet, der godkendtes. Vi tre bestyrelsesmedlemmer fra Mygdal var på omvalg. Jeg sagde, at som forholdene havde udviklet sig med hensyn til bilkørslen, så måtte jeg helst træde ud af

bestyrelsen, da det var for strengt for mig at gå den lange vej i sommer, og det blev værre, når det blev vinter. Man tilrådede mig at køre derop. Jeg bemærkede dertil, at jeg manglede en vogn til det brug. Niels Rishøj tilbød at sælge mig en ponyvogn, der havde været Niels Baks. Han ville sælge den for 200 kr., og Peter Nielsen lovede at møde i mit sted, hvis jeg ikke kunne komme. Så enden blev, at vi blev genvalgt.

En del gaver blev bevilget. Vi gav intet til landsindsamlingen til kongen. Ved bestyrelsesmødet bagefter blev Kristian Pedersen genvalgt som forretningsfører og Jens Ørnboel som formand. Lars Jakobsen er kommet til Faldbjerggaard som bestyrer til 1. nov.

Karetmageren har købt den gamle købmandsforretning i Retholt. På lørdag skal den ottende og sidste af Niels Rishøjs døtre giftes med Karl Vandkær, søn af afdøde Thomas Vandkær.

Da jeg gik hjem, fik jeg kørende fra Fælled til vor vej med Ejnar Sørensen, Degnbøl.

13. juli

Den gamle Jens Baand, Sneglkær, Mygdal er død.

Flere er kommet til Aalborg for at arbejde for tyskerne. Det siges, at når de har arbejdet for tyskerne i 5 dage, så har de dermed forpligtet sig til at arbejde for tyskerne i 5 år på hvilken plads, de vil have dem.

16. juli

I dag blev Hartnack og Astrid Kristiansen viet i Hørby Kirke. I den anledning havde vi i Grøntved flaget hejst for 1. gang, efter at flagstangen var sat op.

I aften kl. 8 var der ungdomsmøde i Odden Skov med forstander Jensen, Horne, som taler. Otto var deroppe.

19. juli

I eftermiddag var jeg oppe i Bjergby til kontordag i sparekassen. Jeg kørte derop i den nyindkøbte jumbe med den brune hest forspændt. Der mødte ingen til at foretage ind- eller udbetalinger.

Theodor Høyrup har solgt sin ejendom i Bjergby. Anton Jakobsen har lejet Kristen Nielsens hus og jord.

Lærer Jensen sagde, at Lars Jakobsen er blevet tiltalt for bedrageri og falsk. Det skal være nogle handlende i Sindal, som har gjort anmeldelse derom. Det skal dreje sig om 1.700 kr. På fredag skal der være tvangsauktion over hans ejendom.

Der er mange, der kommer og bliver tilmeldt Beredskabsstyrken – CB styrken.

20. juli

I dag var mejeriets interessenter på udflugt til Tolne Skov. Holger var med Kr. Kristiansen, der kørte derned. Otto cyklede.

27. juli

I går døde Louise Olesen på De gamles Hjem i Hjørring. Hun har i længere tid været meget dårlig, nærmest sindssyg. Hun var fra Nejst i Hørmested. Da hendes forældre døde, flyttede hun til Hjørring og byggede K.F.U.K.'s bygning i Jernbanegade. Hun var i sin tid økonomisk velstillet, men det gik stærkt tilbage for hende og levede til sidst af aldersrente.

16. august

I eftermiddag var jeg i Bjergby til kontordag i sparekassen. Der var ikke stort at indføre i bøgerne i dag. Kr. Pedersen sagde, at vi var godt stillet med kapital for tiden. Han lovede at lade mig få penge til at betale elinstallationen med. Jeg var kørende med Tversted bilen derop og gik hjem.

6. september

Niels Andersen har taget sin vindmotor ned og har i stedet fået indlagt elektrisk kraft.

12. september

Holger Langbak har solgt sin ejendom i Astrup og har derefter købt Hans Nielsens ejendom Landro for 15.300 kr. Han betaler 5.300 kr. kontant og overtager en prioritetsgæld på 10.000 kr.

16. september

Vor post har solgt sin ejendom til Storgaard eller vel snarere til svigersønnen Jens Elias Kristiansen for 20.400 kr. Posten flyttede senere ned til Retholt, hvor han skal bo til leje hos den gamle karetmager Anton Pedersen. Søren Isbak har købt Østergaard i Uggerby.

Niels Kr. Pedersen, Grøntved, kom og fortalte, at han har solgt sit hus til skrædder Munck for 10.000 kr. Han gav selv 6.000 kr. for det – så har han lejet den stue, som Andreas Mortensen havde for 5 år til 20 kr. månedlig. Skrædder Munck havde et hus vesten for St. Cathrine Kirke – det er et af de huse, der skal rives ned for at give plads til præsteboligen.

17. september

Der er svæveballoner over egnen – de laver skade på el- og telefonledninger

26. september

Ferdinand Larsen, Uslev, er død. Andrea siger, at han og hans søskende har levet under meget dårlige forhold, hvad renlighed og hygiejne angår. Ferdinand har ikke været af sine klæder i sommer, og da han var død, havde de fået ligsynsmændene til at syne ham med det samme. Så blev han kørt ned i ligkapellet på Mygdal Kirkegaard. Nu er der ikke andre tilbage af de ugifte søskende end Kristian og hans søster.

10. oktober

Dagny Pedersen, der er husbestyrerinde hos Albert Jensen, søgte en anden plads, da Albert Jensen nu har fæstet en pige fra Flauenskjold til husholderske. Han har fået den ide, at han vil giftes.

25. oktober

Møde i sparekassen. Niels Rishøjs søn, Søren, overtager sit hjem i forpagtning. Niels Rishøj, der skal blive boende i gården, har i den anledning lånt 12.000 kr. i sparekassen.

Emanuel Thomsen, Træholthus, har solgt denne ejendom og købt Bækhuset i Bjergby.

Sognefogden i Kragsskov bad os pr. telefon få bud til Thomas Brogaard, at hans broder er død og skal begraves i Aalborg i morgen.

26. oktober

En arbejdsløs snedker var her at tigge. Jeg gav ham 10 øre

28. oktober

Anna Pedersen, Kabbeltved, var her og opkrævede bidrag til Sygeplejeforeningen. Jeg betalte 4

kr. og tegnede mig for en ny 5-årig periode med et årligt bidrag på 4 kr.

31. oktober

I eftermiddag kl. 4 er der generalforsamling i andelsmejeriet, og i aften kl. 7½ er der festlig sammenkomst i forsamlingshuset, hvortil alle mejeriets interessenter med damer er indbudt i anledning af, at det er 25 år siden Storgaard kom til Mygdal Mejeri som bestyrer. Otto var deroppe i aften. Der var 250 gæster, og de var blevet trakteret med chokolade og kaffe. Der var mange taler og sange, bl.a. en sang af Jakobe Nørgaard, der blev sunget 3 gange. Ved generalforsamlingen blev der valgt 5 nye bestyrelsesmedlemmer i stedet for de 5, der fratrådte.

Theodor Jakobsen har solgt Hestehaven til en mand fra Aalborg for 60.000 kr.

1. november

Skiftedag – mange af karlene og pigerne skifter arbejdssted.

7. november

Theodor Jakobsen, tidl. Hestehaven, er flyttet op til Retholt i Senius Kristensens lejlighed. Senius er flyttet op på loftet – hans kone er rejst fra ham – hun er vist ved en datter i Uggerby.

19. november

Den nye mejeribestyrelse har vraget Bertel Mølgaard som formand og i stedet valgt Peter Nielsen.

24. november

I eftermiddags blev Emil Nielsen og Lydia Kristiansen viet i Mygdal Kirke kl. 4½. Efterfølgende fest i forsamlingshuset med mange taler og sange.

1. december

Efter sidstegudstjenesten var der bryllup. Det var Rejnhard Jakobsen fra Røde Mølle og Estrid Godsk Andersen fra Odden Mark, der blev viet. Også i Bjergby var der bryllup, nemlig Marius Kristiansen, broder til Møller Kristiansen, og en datter af Kristian Vestergaard.

9. december

Kristian Nielsen, Skarndal, er død 87 år gl., født 11. feb. 1854 – hans hjem lå, hvor Laurids Dalsgaard bor (i 1940). Vejen i Skarndal gik gennem gården. Da han blev gift med Mine, overtog han gården. Han flyttede den op på marken mod vest, hvor Peder Thirup bor. Han solgte den til i 1907, men beholdt et stykke af jorden, hvorpå han byggede et hus. Der boede han til 1933, hvor han solgte til Hans Nielsen og så byggede han et hus på den sydlige spids af Martin Bidstrups ejendom på østre side af vejen, hvor han boede til sin død. Han, der i daglig tale blev kaldt "Skandal", og hustruen havde ingen børn. Da hun døde, fik han Martin Iversens datter til husbestyrerinde. Hun har så plejet ham til hans død, og hun skal nok arve ham.

13. december

I dag viedes i Sørig Kirke brevsamler Ejnar Steffensen, Mejeriby, og Elisa Christensen, datter af Chr. Christensen, Gøgsig Mark, Sørig.

28. december

I eftermiddag kl. 2 var der julefest for gamle i missionshuset. Holger kørte derop med mig,

Ingeborg og Erna. Han kørte hjem med hesten og kom derop igen. Det var ingen stor forsamling, der var mødt. Efter at have ventet lidt gik vi ind i den store sal, hvor der stod et stort juletræ, der var pyntet med lys, stjerner og roser. Vi sang et par julesalmer. Pastor Bisgaard oplæste juleevangeliet og talte derover, hvorefter vi atter sang flere salmer. Vi kom så ind i den lille sal og drak kaffe, og noget efter kom Holger og kørte os hjem. Jeg betalte uddeler Nielsen 2 kr. til bestridelse af udgifterne ved festen.

I aften var der juletræ for unge i missionshuset. Otto var deroppe.

2. juledag om aftenen kørte Nikatius Kristiansen fra Tversted sammen med rutebilen fra Tversted. Han væltede i grøften. Den ene af hans heste kom så slemt til skade, at den måtte slås ned. Det var en hest, han nylig havde købt. Nikatius kone, Johanne, og postens kone, Anna, var med. De kom ikke mere til skade, end at de kunne gå hjem fra Tversted, men Johanne er nok ikke videre rask efter turen. Hun har ikke kunnet sove og har haft læge i dag.

30. december

I dag holdt sparekassens forretningsfører Kristian Pedersen og hustru, Kirsten, i Bjergby guldbryllup.

Jeg gik derop først på dagen. Jeg gik ind til Marius Gaarden for at avertere ham om, at jeg ville med ham hjem til Mygdal i middag. Der sad sparekassens bestyrelse, som havde købt 2 lænestole til at forære guldbrudeparret. De havde kostet noget over 100 kr., min andel var 11 kr. 50 øre. Det var nu ikke det heldigste valg, da familien også havde købt 2 lænestole. Vi fulgtes så ad over til festgården, hvor der uden for var rejst en æresport. Der var mødt en del naboer og venner for at lykønske guldbrudeparret. Vi blev beværtet med vin og kage, og da jeg skulle af sted, kom jeg ind og fik noget mad. Kirsten fortalte, at de har 14 børn. Deres yngste barn, en datter på 30 er ugift og er hos svogeren, Anders Kristensen, Ørnbøl. Jeg tog med Marius Gaarden hjem i middags for 50 øre.

Det blev fortalt, at sognefogeden i Uggerby er blevet mulkteret 2 gange for overtrædelse af mørklægningsbestemmelserne.

Så er 1940 udrundet. Det har været et år, som vil blive mindet som den dag, da de tyske banditter sneg sig herind om natten og satte sig fast og med magt har tiltvunget sig bestemmelse over administrationen af landets sager, censur af blade og radio, så at man, især i radioen, bliver fyldt med tyske løgne. Man er omgivet af restriktioner og forbud af mange slags. Trods alle indskrænkninger så har vi ude på landet endnu ikke lidt nogen nød, der er værd at nævne.

1941

Nytårsdag 1. januar

Fodermesteren på Sdr. Gjøggaard havde et barn i kirke. Da de kørte hjemmefra, kørte de løbsk og væltede, uden at menneskene kom til skade. De lånte så en befordring af Anton Villadsen, som de kørte til kirke med.

2. januar

Jeg var til kontordag i sparekassen. Uddeler Thomas Madsen, Bjergby, har hjulpet Ejnar Houbak til at låne 1.200 kr. i sparekassen – Ejnar skal døje med at betale sine gældsposter. Tømrer Ejnar Jespersen og Kristian Ledet, Uggerby, vil låne penge i sparekassen.

Kristian Pedersen syntes, at det var for meget, bestyrelsen havde ofret som gave til ham og konen og mente, at det kunne gå an at tage af kassen til gave, men det mente bestyrelsen ikke.

4. januar

I dag blev Henry Pedersen, søn af Ejnar Pedersen, viet i Mygdal Kirke til Thora Madsen, datter af Møller Madsen.

5. januar

Dyrlæge H. Kjellerup død 52 år gammel – var dyrlæge i Bjergby for en del år siden.

9. januar

Ejnar Pedersen, Uggerby, var på Stenshede med sit tærskværk – der var 6 mand i arbejde i laden.

Johannes Pedersen, Kabbeltved, kunne fortælle, at hans far, Niels Kristian Pedersen (Grøntved) var død. Jeg meddelte ham, at hans far havde en sparekassebog på 28 kr. i Bjergby Sparekasse. Jeg henstillede til ham at sørge for, at hans broder, Mads Kristian, betalte sin skyld til sparekassen, når han modtog arv efter sin fader. Han blev begravet ved siden af hans for 46 år siden afdøde hustru.

12. januar

Inger Jensen, Trumpgaard, tidl. Rentekammer, døde 80 år gammel.

17. januar

Der er faldet noget sne, og i dag kørte de mælken til mejeriet i slæder. I denne tid er der flere, der skriver under som garant for sparekassen.

30. januar

Aalborghallen på Skovbakken Aalborg brændte i dag. Rygterne siger, at det var englænderne, der bombede den.

Langbak fortalte, at der var 3.000 kr. i rede penge efter Kristian Skarndal, deraf tog skifteretten 1.000 kr. Begravelsesomkostninger 1.000 kr. og så var der 1.000 kr. til Anna Svendsen.

31. januar

Sparekassedag i Bjergby. Jeg gik hele vejen, både frem og tilbage. Der var en del at ordne.

Jens Broens datter har 13.000 i sparekassen, som hun først i fjor opgav til skattevæsenet. Det har kostet hende 3.000 kr., hvoraf 1.000 kr. er bøde.

Karetmager Anton Pedersen vil låne 5.000 kr. i sparekassen, men dette frarådede vi, da vi ikke mener, at huset er godt bygget.

3. februar

I dag blev den gamle fru Konnerup, Odden, begravet på St. Olaj Kirkegård.

6. februar

Svend Jakobsen, Houens Mark, spurgte, om han i sparekassen kunne låne 3.000 kr. – den

døvstumme Højer har en obligation i hans hus, som skal indfries i år. Jeg sagde, at han skulle tale med Kr. Pedersen. Han sagde, at de havde rotter i Houen. De havde fået en hund af uddeler Nielsen i fjor, men den kunne ikke tage dem og så blev hunden aflivet.

7. februar

I middags døde fhv. gårdejer Georg Grønbech, Ellelund, efter lang tids sygdom.

15. februar

I radioen meddeltes, at de kommunale valg skal udsættes til næste år.

17. februar

Indbydelse til repræsentantskabsmøde i Bangsbostrand. (Indre Mission). I år skal deltagerne selv medbringe madpakker, som der foreslås, at man ved ankomsten afleverer til køkkenet, hvorfra servering da vil finde sted som sædvanligt, ligesom der vil blive serveret kaffe med kage.

21. februar

Kontordag i sparekassen i Bjergby. Jeg var med Tversted bilen derop og gik hjem – forbi Mygdal Kirke.

Da jeg gik hjem, mødte jeg Jens Chr. Mortensen, der var ude med bøger fra det nystiftede læseselskab, som uddeler Nielsen har sat i gang. Han leverede mig en bog af pastor Vedsted, Mosbjerg.

Der var generalforsamling i Andelsslagteriet i Hjørring. Holger var deroppe – han tog med Marius Gaarden.

27. februar

I dag holder Kristen Andreasen (Holtegaard) og hustru, Hjørring, krondiamantbryllup.

3. marts

Jeg var med Marius Gaarden til Hjørring. Han fik bilen godt læsset, inden vi kom til Hjørring – jeg talte 43 i alt, deraf 3 – 4 børn.

4. marts

I eftermiddag var jeg ude at pante. Det var et skrækkeligt føre deroppe i Mygdal Bakker, og jeg tog skade på min ene sko.

6. marts

Jeg var hos Holgers og fik lidt rug, som Ingeborg brændte i en pande og vil bruge som kaffesurogat.

12. marts

Hans Nielsen sagde, at Aage og Maja er med i en spilleklub, der samles hver torsdag aften og fordriver tiden med at spille kort.

13. marts

I eftermiddag var Otto cyklende op til Hirtshals for at se den strandede hval. På hjemvejen havde han mine støvler, der havde været til reparation hos Kristen skomager i Bjergby, med hjem fra brugsen.

15. marts

Jeg modtog en bog fra Centralbiblioteket af Fridlev Skrubbeltrang: Den danske bonde 1788 –

1938.

20. marts

Peder Degnbøls datter var her med en ny telefonbog og fik den gamle med sig. En pige fra Tolne, Lise Vejen, var her i eftermiddag og blev fæstet som husbestyrerinde hos Otto fra 1. maj, hvor Nora rejser. Lise skal have 40 kr. om måneden i løn.

22. marts

Lars Jakobsen bliver ikke på Faldbjerggaard – han har købt et lille hus i Bjergby.

29. marts

En mand fra Bjergby var her i eftermiddag og bildede kværnen. Otto kørte ham hjem med Holgers heste i aften.

2. april

Jeg var i Retholt hos Ejnar Pedersen – deres ældste datter skal ud til Røde Mølle til sommer for at tjene som hyrde for 100 kr.

6. april

Konfirmation i Mygdal Kirke – 10 drenge og 18 piger. Blandt konfirmanderne var Ebba, datter af Peder Kristensen, Degnbøl. Holger kørte mig og Ingeborg op til festen for hende. Hun havde fået mange gaver og over 100 kr. Holger og vi forærede hende et vækkeur til 9½ kr. – desuden havde hun fået 2 andre vækkeure. Vi var inde i den vestre stue og drak kaffe. Om aftenen samledes vi til spisning i samme stue. Der var skrevet et par sange, som blev sunget.

Aftenen efter havde de et større selskab i Degnbøl for de, der havde sendt gaver i anledning af konfirmationen. Holger, Erna og Otto var deroppe.

16. april

Laurits Hvims, Bjergby, døde i går – 93 år gammel. Først boede han i Ryet, og derefter i Sønderhede, hvor nu hans søn, Kristian, bor, og sidst i et lille hus østen for Bjergby skole. Han var medlem af Bjergby – Mygdal sogneråd fra 1901 – 1906.

18. april

Bestyrelsesmøde i Centralbiblioteket. Der blev ansat en elev – efter skriftlig afstemning valgtes Karen Simonsen, student fra 1939.

I Hjørring er man utilfreds med de tyske soldater – der har været nogen uro om aftenen. De kommer fra Berlin.

Sendt borgmester Rasmussen, Hjørring, 2 kr. som bidrag til Historisk Museum.

19. april

Da Martin Andersen, Kabbeltved, i dag arbejdede på sin mark østen for gården stødte redskaberne på en sten og ved nærmere undersøgelse viste det sig, at det var en stenaldergrav med stensatte sider. Der var ingen sten lagt over graven - der lå nogle potteskår i graven, men der blev ikke foretaget nogen nærmere undersøgelse af graven. Martin meddelte tandlæge Friis om fundet, og han vil undersøge det.

Museums-Frederik var senere ude for at undersøge gravkammeret. Han fandt nogle brudstykker af skår, men ellers intet.

25. april

Kontordag i sparekassen. Niels Daels søn, der skal til København for at studere, har modtaget 4.000 kr. Marinus Jensen, Rentekammer har lånt 4.000 kr., som han har udbetalt til Jens Jensen, Trumpgaard, og Kristen Vestergaard med hver 2.000 kr. De lod pengene stå i sparekassen. Anders Kabbeltved har bedt Kr. Pedersen om at sende hans svigersøn de 2.000 kr., som han har i sparekassen.

27. april

Sidste nat var der kommet lidt sne, så bakkerne i Astrup og Dalsgaard var hvide i morges – men allerede 1. maj var Holger færdig med at så korn. Så sent som 9. maj kom der snebyger.

1. maj

Posten har købt Grønbechs villa for 9.500 kr.

16. maj

Kontordag i sparekassen. Albert Thomsens svigersøn ville låne penge til køb af afdøde Laurits Hvims's hus – det blev afslået, men så lånte han i Handels- og Landbrugsbanken. Uddeler Nielsen har købt et stykke jord på søndre side af vejen lige over for brugsforeningen af Niels Olsen, Odden.

Line Krattet i København havde meddelt menighedsrådet i Bjergby, at hun ikke havde råd til længere at betale for hendes forældres og søskendes gravsted på Bjergby Kirkegård. Det var Jens Ørnbøl ked af, da gravstedet ligger på en iøjnefaldende plads lige østen for kirken.

Holger har opstillet elektrisk hegn.

5. juni

Enkefru Grønbech, Ellelund, er død efter nogen tids sygdom. Ekskejser Wilhelm er død i Holland. Vor naboerske, Ane Kristensen, fylder 63 år i dag. Da hun havde indbudt os til at komme, gik vi derhen. Ingeborg havde en blomst med til hende. Der var en række andre gæster. Vi sad der til henad kl. 12.

9. juni

Jeg var med vognmand Møller Kristiansen til Hjørring – der var også 25 svin med.

Jeg skulle som andre fotograferes til legitimationskort. Der var stor kø hos både Multifoto og Polyfoto, så jeg kom via bibliotekaren til fotograf Helga Andersen, hvor jeg efter kort ventetid blev fotograferet. Det kostede 2 kr. for 1 billede. Senere gik jeg til session på tinghuset, hvor der mødte 15 karle fra Mygdal. De blev udskrevet på nær én.

12. juni

Jeg kalkede i den vestre gang, det nordvestre kammer, hønsehuset og rummet der udenfor.

13. juni

Jeg var i Hjørring. Jeg skulle bl.a. til generalforsamling i Historisk Samfund. Det blev holdt på Centralbiblioteket, hvor der kun var mødt en lille forsamling, men 3 referenter fra byens blade.

17. juni

Johannes Degnbøl har lejet en overlejlighed hos Hans Jensen, Mejeribyen, hvor han vil bo foreløbig.

22. juni

Marinus Vestergaards begravedes efter gudstjenesten søndag. Kisten blev båret ind i kirken af sønnerne: Kristian, Frederik, Niels, Johannes og Thorvald samt svigersønnen Jens Trumpgaard. Efter begravelsen var der sammenkomst med kaffe i forsamlingshuset. Frederik Vestergaard var den eneste, der var kørende i bil. Niels Vestergaard fra Geddebro var den eneste i hestekøretøj. Der var mange på cykel.

I dag har Tyskland erklæret Rusland krig.

Sidst på mandagen kom Peter og Anna her. De havde haft travlt med at dele Marinus' efterladenskaber. De havde delt dem i 11 dele og så trukket lod derom.

24. juni

I formiddags var vi alle oppe i forsamlingshuset og hentede legitimationskort og rationeringsmærker.

I formiddags var der også dyrskue i Mejeriby.

25. juni

Jeg var til bestyrelsesmøde i sparekassen. Alle medlemmer var mødt. Vi gennemgik alle gældsbreve og pantebreve samt obligationer. Revisor Nielsen, Hjørring, har revideret sparekassens bøger. Marius Gaarden kan ikke afdrage på sin bil, og da revisor sagde, at det ikke kunne blive ved med at gå, så vil det blive forsøgt at få lånet på noget over 8.000 kr. ordnet på anden måde som prioritets- og kautionslån.

26. juni

Kontordag i sparekassen – der var meget at indføre i bøgerne.

I dag afholdes det årlige møde i Slotved Skov.

29. juni

Holger Jørgensen har solgt sin gård i Poulstrup og har derefter købt Ejvind Menholts gård i Bjergby

2. juli

Jens Østergaard var her i aften. Han har en datter, der skal giftes med en musikhandler i Hjørring. Den 13. juli blev der lyst til ægteskab for musikhandler Imanuel Christian Jensen, Hjørring, og Johanne Margrethe Østergaard, Skovhuset.

En dyrlæge var her med kunstig befrugtning til en ko.

4. juli

Johannes Degnbøl og konen giver 35 kr. i månedlig leje af det kammer, de har hos Hans Jensen. De købte senere en ejendom i Hjørring ude ved Aalborgvej.

7. juli

I eftermiddag gik jeg op til Johan Henriksen, Tagsighede, og afleverede en udpantningsbegæring for mergelrenter.

10. juli

Møller Kristiansen har købt Jens Mortensens ejendom på Odden Mark. Jens Mortensen rejser foreløbig til Sjælland.

11. juli

I eftermiddag tog jeg op til kontordag og generalforsamling i sparekassen i Bjergby. Jeg tog med Tversted bilen frem og tilbage – fra brugsen.

Frits Kristiansen vil låne 4.000 kr. i anledning af, at han vil overtage hans broder, Møller Kristiansens vognmandsforretning. Peter Kristensen, Degnbøl, og Lars Jensen, Klodske, vil kautionere for beløbet. Købmand Frode Hansen vil også låne 4.000 kr. til byggearbejde. Bjergby Transformatorforening har lånt 10.000 kr., og da der forestår en del større reparationsarbejder ved Bjergby Kirke, vil menighedsrådet låne penge i sparekassen dertil.

Ved generalforsamlingen var der genvalg til alle, men Christian Pedersen udtalte, at det nok blev sidste gang, han tog imod valg, da han følte, at han kun dårligt kunne bestride arbejdet. Han døjer med at bruge pennen.

Marius Gaarden er nok i færd med at bytte sin bil bort og skal have en billigere bil. Han kan ikke klare udgifterne ved den dyre bil.

14. juli

Kontingentet i Historisk Samfund skal forøges fra 3 til 3½ kr. om året.

Om aftenen lynnedslag ved Isbak, men branden var hurtigt blev slukket.

15. juli

Karl Thøgersens enke, Karen Marie, er død – 68 år gammel.

17. juli

Fhv. tømrer Ejnar Valdemar Pedersen, Uggerby, er død på sygehuset i Hjørring. Han var i sine unge dage tømrer. Derefter havde han i en årrække et tærskværk, som han rejste rundt med. I de senere år havde han et lille landbrug i Uggerby. Han var søn af Jens Peter Pedersen (Stokholm).

21. juli

Jeg var i Hjørring til generalforsamling i sognefogedforeningen i pavillonen i Svanelunden.

Jeg og en anden sognefoged reviderede regnskabet, da de valgte revisorer var døde. Sognefoged Holger Mikkelsen aflagde beretning. Han mente: "at vi var det land, der havde det bedst af alle lande, og han omtalte vor konge på en meget anerkendende måde og hævdede, at vi kunne takke ham for, at vi var sluppet så lempelig fra det hidtil".

Folketingsmand Vanggaard holdt en tale, hvor han hævdede, at kommunismen var en gift for folket, og syntes, at det var sørgeligt, at danske soldater skulle trække i tyske uniformer, når de ville kæmpe mod finnerne.

23. juli

Kristian Larsen, Holtegaards Mark, var her i formiddags og bad mig skrive en ansøgning om at få en af de 2 portioner af et legat, som er stiftet af en mand, der var barnefødt i Skarndal, og som skal uddeles til konfirmander i Mygdal Sogn.

25. juli

I går døde fhv. gårdejer Hans Svendsen, Bjergby, 85 år gammel. Han boede først i Grøntved, derefter i Karlsminde og sidst i Bjergby.

Kontordag i sparekassen og dyrskue i Hjørring. Otto, Lars Kristian og Jens Ulrik var cyklende til dyrskuet.

14. august

Søren Larsens (Klodske) enke, Marie, er død, 77 år gammel.

20. august

Niels Jakobsen fortalte, at hans datter, Johanne, er blevet gift for et par måneder siden med en mand fra Nørrebroen i St. Olaj Sogn. Hans moder er søster til Søren J. Sørensen, Houen, og de har fået hans hjem i forpagtning med forkøbsret.

Niels sagde, at forholdet mellem de gamle og de unge nede hos Anders Kabbeltved ikke var godt. Anders og Sine bor midt i huset, og de kan ikke have fremmede, uden at de unge kan høre, hvad de drøfter.

Niels har solgt et stykke jord oppe ved Fuglebakken til sin nabo, Ejnar Mikkelsen.

30. august

Kontordag i sparekassen – ikke ret meget at indføre i bøgerne.

Astrid var her for at låne et par æg.

4. september

Den gamle smed Bertelsen i Bjergby er død.

Kathrine Degnbøl ville have at vide, hvor hun skulle henvende sig for at få noget optaget om hendes hjem som slægtsgård – det er hendes søster, Mathilde, der er opsat derpå efter at have set optegnelser om Grøntved i Familie-Journalen.

8. september

Hans Hansen Løth var her og opkrævede kommuneskat m.v. samt fortalte om sin kones sygdom – hun er på Finsen i København. Han har sagt stillingen som pantefoged op til 1. oktober. De to sidste strenge vintre, som vi har haft, har gjort ham ked af dette hverv. Han mente, at Edvard Larsen (Skarndal) egnede sig godt til dette hverv.

11. september

Sidst på dagen foretog jeg en borgerlig vielse mellem gårdejer Svend Poulsen, Uslev, og hans husbestyrerinde.

12. september

I aften havde vi varme i kakkellovnen for første gang i efterår.

15. september

I aften var Øjvind Sørensen henne hos Holger og blev fæstet til at tjene ham næste år for en løn af 950 kr. Verner, der i år får 625 kr., havde forlangt 900. Det ville Holger ikke give ham.

20. september

I middags tog jeg med Marius Gaarden til Hjørring. Der var det såkaldte Jelstrup marked i Hjørring. Jeg var nu ikke på marked, men besøgte Maria og Anna og besørgede ærinder. Bibliotekaren fortalte mig, at han arbejdede for stednavneudvalget i sin fritid og har været ude i Bjergby og fået marknavne optegnet.

24. september

Kristen Thomsen Skoven, Østermaaen i Uggerby, er død næsten 93 år gammel. Han var søn af Thomas Skoven i Asdal og broder til afdøde Kr. Svendsen i Højtved.

Der laves mørkelægning til vinduerne, selv i kostalden.

30. september

Jeg gik ud til Bindslev Kirke for at se tårnbyggeriet – der arbejdede 4 murere og 3 arbejdsmænd – alle fra Vrensted.

3. oktober

Kontordag i sparekassen. Den nye købmand på Vestermarken, Budolfsen, har lånt 10.000 kr. Han har været kommis i brugsforeningen i Bjergby og er forlovet med en datter af Kristian Grøn i Sakstrup. Bjergby Brugsforening vil også låne 10.000 kr. i sparekassen til udvidelse af pakhus. Ejnar Jensen, købmand i Bjergby, skal udbetale 4.000 kr. til arvingerne efter Hans Svendsen. De 2.000 kr. vil han låne i sparekassen. Svend Svendsen, Sakstrup, og købmand Harald Sørensen vil kautionere. Efter Hans Svendsen var der 155 til deling mellem arvingerne, men så skulle boet betale 255 kr. til Discontobanken vedr. en kautionsforpligtelse, som Hans Svendsen havde indgået.

Martin Henriksens datter, Sørine, der var gift med Ottenius Larsen, Vase i Asdal, er død 48 år gammel.

5. oktober

En del fra sognet, der har været til konfirmation på Sjælland, besøgte pastor Thaarup i Lyngby – hans datter, Else, skal giftes med en gartner fra Amager. Han er enkemand med 7 børn og er noget oppe i halvtredserne.

28. oktober

I søndags døde fhv. ejer af Kærgaard i Bjergby, Søren Nielsen, 82 år gammel. Han var gift med en datter af kommissionær Morten Kristensen (Rige Morten) og spillede i den tid, han boede på Kærgaard, en fremtrædende rolle.

29. oktober

Vi har før haft sne og frost i oktober, men ikke sådan at vognfærdslen har været standset. Dertil kommer, at der i dag har været brud på ledningsnettet ved den elektriske transformatorstation, så at der hverken har været lys eller kraft at få derfra.

30. oktober

Fortsat megen sne – mælken blev kørt til mejeriet i slæder.

4. november

I går var der generalforsamling i mejeriet. Kristian Hvidegaard trådte ud af bestyrelsen og i hans sted valgtes Severin Madsen, Skarndal. Holger sagde, at de var noget overgivne på generalforsamlingen og drilagtige over for ordstyreren Kristian Kok.

7. november

Sparekassedag. Pastor Bisgaard vil låne 3.000 kr. til sin søn, der studerer i København.

Sognerådet har antaget Thorvald Nielsen, tidl. fattiggårdsbestyrer, som pantefoged. Thorvald og hans kone bor hos den gamle enke efter Kristen Andersen.

18. november

I aftes døde enke Martha Thøgersen - hun var enke efter Laurits Thøgersen.

2. december

Vi havde bud til brugsen om nogle varer, bl.a. om kaffe, men det har de ikke noget af.

3. december

Thomas Brogaard fortalte, at han har købt 13 tdr. land af Houens Mark af Johannes Pedersen, Kabbeltved.

4. december

Kontordag i sparekassen. Brugsforeningen vil alligevel ikke have lånet på 10.000 kr, hvilket Kristian Pedersen var ked af. Han mente, at Jeppe Kærsgaard var skyld deri.

8. december

I aften hørte vi den danske radio fra England.

11. december

Niels Kristensen, Bidstruphuset, betalte gæld til et firma efter at være blevet truet med udpantning.

13. december

I formiddags kørte Otto op til Bakkegaard med den unge so og fik den bedækket. Derefter var han kørende op til Odden efter et læs korn, som han skal have for den rug, han har leveret til statslageret i brugsforeningen.

I eftermiddag tog Ingeborg og jeg til Hjørring. Vi tog med Marius Gaarden – inden vi kørte fra købmanden var alle siddepladser besat, og inden vi kom til Hjørring, var bilen overfyldt.

14. december

I dag havde barber Elmer Nielsen og Ester Nielsen bryllup i Astrup Kirke:

17. december

Kristian Larsens enke, Trine Larsen, er død i går på De gamles Hjem i Hjørring.

18. december

I dag var Holger kørende ned til Vilhelm og hjalp ham med at slagte en gris. Holger fik den ene side af grisen. Det var noget, Vilhelm skyldte ham. Han fik 5 pund flæsk med hjem til os og et stykke til Otto.

Sendte Historisk Samfunds Aarbog 1941 til mag. scient. Johannes Grøntved, København. Holger kom også med et stykke flæsk – 8 pund – af grisen, som Vilhelm slagtede i går.

20. december

I dag var jeg ude at opkræve bøder. Man arbejder for tiden på en omlægning af vejen fra mejeriet i sydøst over Odden Mark til kirkevejen.

21. december

Jeg betalte Holger 1 kr. 40 øre, som han har betalt for ½ pund kaffe, han har købt til os. Kristian Larsen, Degnbøl, fortalte, at han også havde fået smitsom kastning i besætningen. Valdemar Raasig var her som sædvanlig med brød - i år havde han ingen pebernødder.

24. december

Posten fortalte, at Albert Jensen, Skarndal, ikke turde anskaffe et radioapparat, fordi hans broder, Hans Jensen, ikke kunne lide disse indretninger.

28. december

I eftermiddags kl. 2½ var der juletræsfest for ældre folk og i aften kl. 7½ for unge. Kandidat Holm, Horne, ledede møderne. Han var nede hos Holger mellem møderne og blev der også til natten. Næste dag var der juletræ for børn i missionshuset.

29. december

Skræddermester Martin Isaksen, Bjergby, død 68 år gammel.

31. december

Jeg gik op til mejeriet og tog mælkeprøver og gav mejeribestyreren nogle smørmærker, som var ubrugte.

Så er året 1941 rundet ud. Det begyndte i krigens tegn, og den tyske fører, Hitler, lovede det tyske folk, at krigen i dette år skulle ende med det tyske folks sejr over England, og så skulle der indtræde gode tider for landene i Europa. Det er gået helt anderledes. Året ender med krigstilstande over hele Verden og ovre i Rusland er tyskerne ved at blive trængt tilbage under Hitlers førerskab.

1942Nytårsdag. Torsdag den 1. januar

Mildt vejr. Vind: Sydvest til vest. Rimtykning.

I formiddags hørte vi prædiken af biskop Rosendal, Roskilde. Hørt mindegudstjeneste over forulykkede fiskere i Esbjerg kl. 2. Kl. 7 holdt kongen en kort tale i radioen og derefter talte kirkeminister Fibiger.

2. januar

Kontordag i sparekassen. Der var meget at indføre. I anledning af det nye år gav Kristian Pedersen vin og cigarer.

3. januar

Jeg tog til Hjørring og fik kørende med Holger op til Frode Hansen. Holger, Erna, Kirsten og Edel var også med Marius Gaarden. Der var op mod 50 passagerer i bilen, og da vi kom op til Bjergby Brugsforening, hvor der stod en halv snes passagerer og ville med, måtte Marius Gaarden beklage, at han gerne ville have dem med, men han troede ikke, at de kunne være i bilen. Der stod flere langs vejen, som ville have været med, men forgæves.

Også på hjemturen blev bilen fyldt til bristepunktet.

21. januar

I radioen i middags fortaltes, at Niels Olesen, Odden, har solgt Hovedgården Odden. Posten sagde, at han skulle have 370.000 for gården. Olesen vil nok flytte til Hjørring. Han ejer nok et

hus i Lønstrup, hvori hans svigerinde bor og driver forretning. Det er hende, der er moder til pigen, der er opfødt i Odden. Hun har været gift 2 gange, men er fraskilt begge mændene. Den nye ejers frue skal være i slægt med Groth på Baggesvogn.

I dag var de nyvalgte kirkeværger samlet i Degnbøl til konstituerende møde. De nyvalgte er: Jens Kristiansen, Odden Mølle, Holger Grøntved og Niels Larsen, Klodske. Jens Kristiansen valgtes til formand.

27. januar

Lærer Jensen ringer og fortæller, at skolen er lukket denne uge, da skolestuen ikke kan opvarmes.

30. januar

Hørt en 2 timers lang tale på tysk af Hitler og derefter et kort resume på dansk – i radioen.

14. februar

G. Wiese, forhenværende ejer af Odden, er død i København – 75 år gammel.

3. marts

I eftermiddag gik jeg op til Odden og viste den nye ejer, godsejer Horn, en udlægsbegæring - han betalte de 30 kr. 50 øre.

Jeg gik op til Peder Thirup og sagde til ham, at jeg syntes, at det var bedst, at de byggede en kommunegård frem for at koste så meget på skolerne. Når Alfred Jensen går ud af sognerådet, så kommer sognerådet til at mangle et lokale at samles i. Peder svarede, at Alfred Jensen har opsagt sognerådets lokale hos sig til 1. april. Peder Thirup havde ikke været meget for at bringe sagen om kommunegård frem af hensyn til, at Bjergby har stort overskud i sognerådet, og han mente, at de ville forlange, at kommunegården skulle ligge oppe i Bjergby. Han syntes, at den burde ligge i nærheden af Fælled.

5. marts

Indsamling for at få missionshusets restgæld på 1.300 kr. betalt, underskrevet: Holger Grøntved, Peter Kristensen, købmand Hansen, Kr. Kristensen, Lyngsig og Emanuel Nielsen.

Jeg (Kr. Grøntved) tegnede mig for 100 kr.

13. marts

Jeg gik op til Bjergby til kontordag i sparekassen. Jeppe Jepsen, Kærgaard, vil købe det hus i Bjergby, som i sin tid blev bygget af Søren Rams, for 11.000 kr. Han vil så låne det beløb, der kan lånes i prioritet i Bjergby Sparekasse. Det er vel Jeppe's mening at sælge Kærgaard, da ingen af børnene vil overtage Kærgaard.

20. marts

Holger havde folk ude at kaste vejen op i eftermiddag. De er bøjet (*beordet*) i dag, da sognerådet ikke vil betale mere for snekastning i år.

21. marts

Hele dagen havde Holger beordret en snes mand ved vejen for at kaste sne. De har nu ryddet vejen fra amtsvejen og til forsamlingshuset. Først 2 dage senere blev vejen fra forsamlingshuset til kirken kastet op. Først den 24. blev Holger færdig med at få vejene kastet op.

22. marts

På generalforsamlingen i brugsforeningen for nogle dage siden rettede Laurids Eriksen klage over uddeler Nielsen. Han mente, at Nielsen burde afskediges. *(Der er ingen forklaring på Laurids Eriksens klage).*

25. marts

I dag holdtes eksamen i Mygdal nordre Skole.

27. marts

Oppe ved skolen er vandet gået over vejen og har afspærret skomager Johannes Mortensens hus – han har prøvet at få noget af vandet ledt bort, men det var ikke let, da vejgrøfterne var fulde af sne. Jeg havde et par støvler med op til skomageren til reparation.

4. april

Ingemann Gru fortalte, at en svoger er nazist. Han er nede i Berlin for at lære at uddanne rekrutter efter tysk nazimønster. Han sender Ingemann nazistblade, som bliver trykt i Tyskland, men på dansk. Bladene går ud på at indprente jødeforfølgelse.

Johan Henriksen havde fået et kautionslån i Vendsyssel Bank på 8.000 kr., så han kunne købe Marius Jørgensens ejendom. Johan Henriksen har så solgt sin ejendom på Tagsighede til Ejvind Menholt, hvorved han fik frigjort 2.000 kr. Marius Jørgensens ejendom kostede 10.000 kr.

12. april

Konfirmation i Mygdal Kirke. Vi sendte telegrammer til Hans Knudsens datter fra Ørnbøl, Betty Marie, og til Johannes Kristensen, Gøggaards Mølle.

14. april

Jeg var inde i brugsforeningen. Den nye ejer af Odden handler der ikke, selvom han begyndte dermed. Men da han ikke ville afgive rationeringsmærker og også ville købe brændevin, så kunne han ikke vedblive at handle der. Jeg fik en bunke Kristelig Dagblad med hjem.

18. april

I aften var der husflidsudstilling oppe i forsamlingshuset.

20. april

I aften er der fest i missionshuset for sidste års konfirmander. Magda var her og lånte et bordflag til festen.

22. april

Møde på Hotel du Nord i teatersalen, hvor der var mødt en forsamling af præster, lærere, sognefogeder, sognerådsformænd m.v. Jeg lagde min hat i garderoben – det kostede 25 øre. Næsten alle siddepladser var besat. Amtmand Jespersen åbnede mødet med at byde velkommen. Vi sang: "Jylland mellem tvende have", hvorefter amtmanden oplæste en længere skrivelse fra regeringen, hvori landets befolkning blev opfordret til at vise en besindig og værdig optræden over for den tyske værnemagt og undgå at fortrædige den og heller ikke chikanere dem, som havde meldt sig til at gøre tjeneste i den tyske hær på Østfronten eller deres familie. Det var sket, at man somme steder skyede omgang med sådanne og fortrædigede dem på mange måder - det måtte man ikke. En udtalelse gik ud på, at der var tegn, der tydede på, at der

i en nær fremtid fandt en afgørelse sted på krigen. Efter at amtmanden havde oplæst regeringens skrivelse, oplæste han en skrivelse, han selv havde affattet i tilslutning til den anden, og han endte talen med at udbringe et leve for kongen efterfulgt af et nifoldigt hurra. Til slut sang vi: "Der er et yndigt land".

23. april

Kristian Bastholm er død 81 år gammel. Niels Kristian Nielsen Bastholm var født 26. okt. 1857 og var søn af gårdejer Niels Chr. Sørensen og hustru Jacobe Christensdatter, Lamdal. Han lærte snedkerfaget som ung og var i sine unge dage en af førerne for de unge i Bjergby i skytte- og gymnastikforeningerne. Han har boet flere steder, således i Træholthus i Bjergby – derefter i konens hjem i Bindslev og nu sidst i Hjørring. Jeg købte en gang et moseskifte af ham. Sergent Rejnholt Schjoldager, søn af Niels Nissen Schjoldager, er død i København, 48 år gammel. Hans hustru, Hansine – en datter af Charlotte Knurborg – bekendtgør, at ligbrænding har fundet sted.

2. maj

Hans Nielsen stillede her i morges og fik noget udkradsning.

I dag var rørene til pumpen i baghuset endelig blevet optøet efter at have været frosset i flere måneder.

23. maj

Johannes Mortensens hustru, Krista, var her om bidrag til et sømandshjem i Hirtshals. Jeg gav 4 kr. – Otto gav 5.

26.maj

Da jeg kom hjem, sad Frederik Geddebro fra Bjergby her og arbejdede med den gamle kirkebog fra Bjergby. Han havde været hos pastor Bisgaard og forlangt at se i den. Præsten havde sagt, at den beroede hos mig, men så havde Frederik sagt, at han ville rejse ud til mig.

Frederik søgte oplysninger om sin slægt – hans bedstemoder stammer fra Nørre Ørnbøl. Jeg lånte ham mine optegnelser om Nørre Ørnbøl og Hummelkrog. Han gjorde også nogle optegnelser efter min bog om familien fra Skarndal.

28.maj

Sparekassedag i Bjergby. Kun lidt at indføre. Thomas Frederiksen har købt skrædder Martin Isaksens hus for 8.000 kr.

Jeg afleverede Bjergby Kirkebog 1814 – 1840 hos pastor Bisgaard, der sagde, at Frederik Geddebro havde været inde hos ham. Han ville se, om der var familier af jødisk afstamning i vore sogne, for at han kunne anmelde det over for de tyske myndigheder. Præsten sagde, at han var onskabsfuld, og han kunne ikke tale med ham. I øvrigt havde præsterne fået meddelelse fra Ministeriet om, at de ikke måtte udlevere dåbsattester eller lade andre få oplysninger efter kirkebøgerne uden nærmere given tilladelse. Men da jeg gik, lod præsten mig låne den næstældste af Bjergbys kirkebøger, hvilket tilbud jeg med glæde modtog.

30. maj

Bestyrelsesmøde i Hjørring Amts historiske Selskab. Man drøftede bl.a. udvidelse af bestyrelsen

fra 7 til 9 medlemmer.

Efter mødet blev vi ude i haven fotograferet af fotograf Christensen. Lærer Rørsig tilbageleverede mig en bog med avisoptegnelser.

5. juni

I dag døde Peter Houbaks enke, Marianne Houbak, 82 år gammel.

12. juni

Generalforsamling i Hjørring Amts historiske Selskab. Formanden, N. P. Pedersen, der forlader bestyrelsen, da han rejser til København, fortalte om en indsamling af gamle dansemelodier, som han havde foretaget gennem flere år.

Bestyrelsen blev udvidet til 9, og der blev valgt 3 nye medlemmer af bestyrelsen: Lærer Horn, lærer Skjødsholm, Løkken, og adjunkt Hegelund- Lange.

17. juni

I eftermiddag var der kvindemøde hos Mine Knudsen, Bækhuset, Bjergby. Erna og Ingeborg kørte derop med den gamle hest for jumben.

19. juni

Den gamle Villads Kristian Jensen, Træholt, forhen Klodske, er død på Hjørring Sygehus, 88 år gammel.

22. juni

Jeg, Ingeborg og min søn Karl, der bor i København, kørte til Hjørring med Johs. Mortensens hest for jumben. Ingeborg var bl.a. hos øjenlæge Fledelius. Talte med postmester Klitgaard, der havde været en tur i Viborg på Landsarkivet i 8 dage. Han får en del afskrevet dernede for 3 kr. i timen. Han sagde også, at forbuddet mod at lade enhver foretage undersøgelse af kirkebøger kun gjaldt bøgerne efter 1870.

24. juni

I aften var jeg, Ingeborg og Otto efter indbydelse henne hos Hartnacks. Der var adskillige gæster. Vi gik derhen kl. 8 og var hjemme igen kl. 12. Det er vist blevet en skik heromkring, at de unge holder selskab for naboerne, hvor der bliver beværtet med kaffe, kager og lækkert smørebrød samt cigarer. Det var et meget kedeligt selskab, hvor man meget grundigt drøftede hele skalaen fra heste, korn- og svinepriser, larveangreb o.s.v.

25. juni

I eftermiddag holdtes dyrskue i Mygdal.

27. juni

Jeg tog med Marius Gaarden til Hjørring. Besøgte søstre. Hos urmager Chr. Jensen modtog jeg et par nye briller til Ingeborg efter lægerecept – de kostede 14 kr. 75 øre.

Jeg var en tur henne på Historisk Museum og så den der indrettede kirkesal.

Bestyrelsesmøde på Centralbiblioteket. Valg af ny formand. Det vedtoges at undlade at foreslå nogen, hvorefter der uddeltes stemmesedler, der ved optælling viste, at lærer Horn fik 8 stemmer og bortrykker Bjørn 1 stemme.

Om aftenen var jeg på Martins Hotel til afskedsfest for den afdøde formand N. P. Pedersen.

Vi blev bænket omkring et langt bord, hvor vi bl.a. blev beværtet med oksekødssuppe, kartofler, steg, kaffe, øl og cigarer. Da den værste hunger var stillet, åbnedes talerrækken af lærer Horn, der bragte N. P. en tak for alt, hvad de havde haft sammen, både i skolen, i sin tid på seminariet i Hjørring og på biblioteksområdet. Chr. Pedersen omtalte de unges indstilling. Han frygtede, at de var for meget optaget af sporten og derved forsømte at uddanne de åndelige interesser. Lærer Yde mente derimod ikke, at der var skole for dem, der var meget optaget af sporten. Han havde kendt fru Pedersen, fra han var elev på Ranum Seminarium. Hun var meget yndet af eleverne der, og da han kom til Hjørring, havde han og hans kone haft megen selskabelig omgang med dem. Lærer Nielsen omtalte anerkendende N. P.'s arbejde for bibliotekssagen. Overlærer Skjerk omtalte i humoristiske vendinger sit arbejde som revisor for biblioteket. Der havde altid været underskud på regnskabet på nær det sidste år, hvor der var et lille overskud – men også nogle ubetalte regninger. N.P. havde altid haft en kæphest at ride på, således Historisk Samfund og biblioteket. Han fandt vel også en kæphest at ride på, når han kom til København. Bogtrykker Bjørn bragte også en tak for godt samarbejde. Han havde somme tider syntes, at N.P. var for tilbageholdende med at stille krav til de forskellige institutioner om at støtte biblioteket.

N. Christensen havde været glad for N.P. som lærer. Han forstod at omgås børnene på en måde, så de fik tillid til ham.

Journalist Allerslev fremdrog minder fra den første tid, da der blev arbejdet for bibliotekssagen i Hjørring. Bibliotekar Nielsen bragte N.P. sin og det øvrige personales tak for godt samarbejde og overrakte ham en gave. C. Thomsen omtalte arbejdet ude i Hæstrup for biblioteket og takkede også Petersen. Til sidst fik N. C. Petersen ordet og omtalte ret udførligt sin virksomhed i biblioteksarbejdet og bragte alle, han havde arbejdet med, sin og hustruens tak.

Jeg overnattede på Højskolehjemmet. Det kostede i øvrigt 2 kr. 75 øre.

3. juli

Kontordag i sparekassen. Missionshusets gæld på 1.300 kr. blev betalt.

Vilhelm Jensen, Barkholt, var den her vej i aften. Han havde været i mosen for at grave tørv – han var "forlegen" for at få noget udkradsning.

5. juli

Marinus Niensens søn, Jørgen, havde i aftes fået arrangeret bal i forsamlingshuset. Det fik et noget uheldigt forløb, idet politibetjent Rømer fra Hirtshals og en anden betjent mødte op og noterede det mødte publikum, der deltog i denne ulovligt arrangerede fest. De forlangte at se deres legitimationskort. Der var blandt de mødte en del piger under 18 år, deriblandt Holgers pige Dagny.

Enkefru Rodskjer, Hellerup, tidligere Odden, er død 84 år gammel.

11. juli 1942

Fhv. gårdejer Jens Peter Løths enke, Ane Løth, er død på alderdomshjemmet i Hjørring, 81 år gammel. De boede i sin tid på Tagsighede.

13. juli

Generalforsamling i sparekassen. Jeg ville ikke genvælges. Jens Ørnbøl sagde, at så kunne de tage min søn, Holger, og det skrev han så i protokollen.

14. juli

I formiddags var proprietær Ernst Horn, Odden, her og fik ægteskabspapirer skrevet. Gårdejer Møller Madsen døde – han var en kort tid medlem af sognerådet, medens jeg var formand – blev begravet på Hjørring Kirkegård.

20. juli

Sparekassen havde udflugt for bestyrelse og funktionærer m.v. til Hirtshals. Kristian Pedersen sagde, at det var den korteste, men også dyreste udflugt, man havde holdt. Den kostede 300 kr.

24. juli

Dyrskue i Hjørring. Holger, Erna og Otto cyklede derop

27. juli

Foretog på Odden borgerlig vielse af godsejer Horn og Margrete Gam – modtog derfor 2 kr. – Horn kørte mig hjem.

5. august

I aften er der ungdomsmøde i Odden Skov ved politimester Kann. Ingeborg gik hen til Holgers for at være ved børnene, medens Erna var deroppe.

6. august

Holger har 2 murere i gang – Robert Nielsen og Holger Gru samt Jakob Gru som håndlanger. Andrea Menholt fortalte, at Indre Missions Samfund i Bjergby intet samlingslokale har. De har haft et lokale hos Otto Houbak, Houbakhus – det tidligere forsamlingshus i Bjergby, men det ville han ikke lade dem benytte, selv om han fik 150 kr. i leje af det. Så har der været talt om at bygge et hus og efter et overslag, Jens Houbak har lavet, menes det at ville koste 12.000 kr., og endelig har Andrea tilbudt dem sit hus med jord gratis – på den betingelse, at de skulle bygge et nyt hus, hvor der skulle være bolig til hende, så længe hun levede, og så længe ville hun også råde over haven ved huset, men dette tilbud havde man heller ikke kunnet enes om at modtage. Det er småt med enigheden deroppe. Otto Houbak er graver i Bjergby. Han har også haft arbejdet med renholdelsen af kirkegården, men det var han noget efterladt med, og så har de fået en kirkebetjent Jens Ottenius Olesen, der bor i det hus, som Thomas Henriksen forhen boede i. Han skal have 800 kr. årlig for at holde gangene i orden, fyre i centralvarmeanlægget, ringning, rengøring i kirken, sætte salmenure op o.s.v.

10. august

Frederik Geddebro var her og fortalte en del. Hans fader, Jens Geddebro, er født i Geddebro og kom som ung til at tjene hos Lars i Ørnbøl Nymark. Da hans fader havde en arv på 17.000 kr., var han ønsket som svigersøn af flere. Der var således tale om, at han skulle have Lars's datter, Johanne, og Anders Vestergaards datter, Bodil, men så kom han til at tjene hos Kristen Baand, og der blev han så kendt med sin tilkommende hustru, Lise. Mens Frederik var ung, ville han gerne have været på Landbohøjskolen for at blive uddannet som forstmand og landinspektør.

Han var også i København og tog præliminæreksamen, men da hans fader ikke ville hjælpe ham med penge til at læse for, måtte han opgive studeringerne. Da han så havde været soldat, rejste han til Amerika, der var han så til 1931. Siden har han været hjemme. Han skal møde i Landsretten i Viborg i morgen, og så vil han samtidig ind i Landsarkivet for at foretage undersøgelser. Han siger, at han er blevet noget uretfærdigt behandlet af Vendsyssel Tidende og domstolen i Hjørring.

16. august

I dag blev vognmand Frits Kristiansen og Valborg Andersen viet i Mygdal Kirke.

19. august

Amalie Andersen, enke efter Martin Andersen, fhv. Odden Mark, døde i mandags 80½ år gammel. Der står senere: I dag blev hun begravet fra Mygdal Kirkegård. Ligtoget, der bestod af en vogn, der kørte med kisten, et jumbekøretøj og en del cyklister kom her forbi.

Jette Kristensen (Burholt) døde i går 90 år gammel. Hun var enke efter Niels Kristensen, Gjøggaard.

20. august

Johannes Mortensen havde været ude at cykle i går. Han kom fra Tårs hen på natten, og da han cyklede op ad bakken ved Skajbjerg (*nord for Højene*), blev han stoppet af politiet. Han blev ved med at cykle, men så greb den ene betjent i bagagebæreren og tvang ham til at stå af – og spurgte ham så, hvorfor han ikke ville stoppe, når politiet forlangte det. Johannes svarede, at han ikke vidste, at det var politiet, men så viste de ham deres politiskilt, og efter at han havde vist sit legitimationskort, fik han lov at køre videre. De havde begrundet anholdelsen med, at der var lavet ravage ved telefonen (den tyske) derved, at trådene var klippet over. De ville også se, hvad han havde i tasken.

23. august

Sidste nat og i dag havde vor naboerske, Ane, besøg af 6 grønne spejdere fra Hjørring.

3. september

I går døde Anders Kabbeltveds kone, Sine, efter lang tids sygdom.

Skøde fra arbejdsmand Laurids Jensen, Mygdal, til arbejdsmand Chr. Houmann, Mygdal, på matr. nr. 1cr Odden Hovedgård. Købesum 200 kr.

8. september

I eftermiddag blev Anders Andersens hustru, Sine, begravet på Mygdal Kirkegård. Stort følge – mange mennesker til begravelsen – senere kaffe i forsamlingshuset. Senere aftenspisning på Kabbeltved, hvor der var reserveret plads til os ved familiebordet.

Martin Pedersen fortalte, at sognerådet ikke længere kan få mødelokale hos landpost Schjoldager. Nu skal de prøve at få husly hos Marius Gaarden. Han sagde også, at Horns formue var 0, da han kom til Odden. Horn har købt Oskar Møllers hus af Tage Grønbech.

12. oktober

Børnene fra Nordre Skole var cyklet ud til Bindslev i dag for at se kirken.

20. oktober

Besøg af lærer Nielsen, Lørslev, der arbejdede med stednavne, og som havde besøgt en række mennesker i Mygdal. Nielsen lånte Julius' optegnelser fra Matrikelkontoret, og han ville sende mig sine optegnelser, før de blev sendt til Stednavneudvalget.

27. oktober

Holger Langbak har købt Ejvind Menholts gård i Bjergby, og Gunnar Pedersen, Laurits Dalsgaards søn, er flyttet op til Landro.

1. november

I dag var det flyttedag for mange unge her på egnen. Hos Holger var der ingen, der flyttede.

Både karlen, Ejvind, og pigen, Dagny, forbliver i deres tjeneste.

Centraldamen i Degnbøl, Peter Nielsens datter, flytter hjem til Retholt.

2. november

Hans Storgaard meddelte, at han kom hjem fra militærtjeneste i går. Han kom til at arbejde hos smed Kr. Kristensen.

Generalforsamling i mejeriet. Holger og Peter Kristensen, Degnbøl, blev valgt til bestyrelsen.

5. november

Besøg af lærer Nielsen, Lørslev, som nu har optegnet 400 stednavne i Mygdal. Han lånte mig optegnelsen samt et kort over Mygdal sogn. Han sagde, at flere af dem, han havde mødt i Mygdal, havde sagt, at de håbede, at jeg ville skrive en bog om Mygdal sogn.

12. november

I formiddags gik jeg op til købmand Gram Schjoldager, Mygdal. Jeg gav ham en plakat til ophængning i butikken vedr. tilmeldelse til lægdsrullen.

13. november

Vi hørte et foredrag i radioen af provst Hermansen, Hjørring, om "Morten Pontoppidan".

15. november

Der blev lyst til ægteskab for Kristian Godsk Andersen, Odden, og Johanne Jensen.

20. november

Den 18. november døde den 99-årige Kirsten Ibsen, Dronninglund. Hun var født i Dronninglund sogn den 28. april 1843. Hun kom som ung pige op til Bjergby. I kirkebogens afgangsliste anføres hun den 7. april 1860 som tyende i Kærgaard 16 $\frac{3}{4}$ år. Flytter til Aaskoven i Bindslev. Forlader sognet" besvangret" har præsten noteret i afgangslisten. 24. februar 1861 flyttede Kirsten Ibsen fra Bindslev til Bjergby. Hun benævnes som gift tyende i Kærgaard. 17 $\frac{3}{4}$ år gammel. Hun må da være blevet gift med sin første mand, og de er nok viet i Bindslev. Den 5. april 1861 fødtes en dreng i Bjergby, søn af tyende i Astrup sogn, Peder Christian Larsen og hustru, Kirsten Ibsen, inderste på Varbro mark. Drengen døde uden dåb og uden forudgående sygdom, næsten 25 dage gammel. 16. dec. 1862 fødtes Grethe Cecilie Larsen, datter af Peder Kr. Larsen, for tiden i militærtjeneste i København, og hustru Kirsten Ibsen, 19 $\frac{1}{2}$ år gammel.

Kirstens børn var endvidere:

Nielsine Larsen, født 21. sept. 1865

Dagny Larsen, født 23. marts 1875.

På den tid var Peder Kr. Larsen i Amerika. Kirsten var rejst over til ham, men da hendes mand ville have solgt hende til en anden, hjalp lærer Hjelms søn, Johan Hjelm, hende med at komme fra ham og få hende sendt tilbage til Danmark.

Viede i Bjergby Kirke 11. april 1882. Ungkarl, tømrer Kristian Pedersen, født 12. okt. 1846, 35 år, og fraskilt kone, Kirsten Ibsen, 38 år. Kristen Pedersen var søn af gårdmand Peder Jensen, Litvad, og hustru Karen Hansdatter på Snevre Hede.

Kristian Pedersen og Kirsten boede i mange år i den ejendom oppe i Mygdal, hvor nu købmand Gram Schjoldager bor. De drev høkerhandel, og Kristian brugte ved siden af sit håndværk.

De havde følgende børn:

1. Hans Tausen Pedersen, født 21. april 1883
2. Jens Pedersen, født 6. sept. 1887 og
3. Karen Pedersen, født 6. dec. 1884

Høker Kristian Pedersen døde 16. sep. 1899, 52 år gammel, men Kirsten blev ved med at drive høkerforretning i en del år – derefter med hjælp af sønnen, Hans Tausen, indtil denne overtog pladsen som uddeler for Mygdal Brugsforening. Han var der nogle år, så flyttede han til Dronninglund, hvor han har en boghandel og galanteriforretning. Han var gift med Sara Marie Dahl, datter af Peter Dahl, Bjergby.

De havde 2 børn:

Øjvind Dahl Pedersen, født 24. aug. 1908 og

Karen Margrethe Dahl Pedersen, født 2. juli 1910. De blev døbt af res. Kapellan T. Møller i Hjørring Kirke.

Kirsten var i nogle år på Bornholm hos sin datter Karen, der var gift derovre, men sine sidste år tilbragte hun hos Hans Tausen i Dronninglund.

Hun er en kvinde, der har gennemgået meget i sit lange livsløb, men trods al den modvind, hun var ude for, blev hendes sind ikke bittert. Hun blev begravet fra Mygdal Kirke efter gudstjenesten 22. november.

Anders Kabbeltved fortalte om, hvordan det gik med indstillingen til sognefoged, da Niels Chr. Jensen havde frasagt sig dette hverv. Sognerådet var samlet ude ved Skeen Mølle Bro sammen med entreprenør Chr. Vestenbæk og gjorde aftale med ham om at flytte broen uden for Skeen Mølle gård. Bagefter var de oppe i Krøgholt for at drikke kaffe og ved dette møde forelagde Martinus Krøgholt så en indstilling til sognefogedembedet i Mygdal. Peter Nørskov foreslog så at indstille mig. Der var så en trykket stilhed en stund, men så foreslog Laurids Jespersen Martinus Krøgholt. Det vakte Martinus' glæde, da han gerne ville have bestillingen, som Niels Chr. Jensen nødig så overtaget af ham.

27. november

Holger fortalte, at byggeriet havde kostet 3.500 kr., og at han fik 25% i statstilskud.

3. december

Pastor Bisgaard spurgte mig, om der fandtes skriftlige optegnelser om de religiøse tilstande i

pastoratet. Jeg svarede, at der ikke fandtes sådanne, specielt for Bjergby Mygdal, men i bogen "En vårtid" findes dog lidt omtale om forholdene i Mygdal.

8. december

Teglværksejer Alfred Jensen, hans datter Herdis, hendes forlovede Knud Molsen og hans broder, Peter, her og fik giftemålsattester skrevne.

29. december

Forleden havde Indre Missionsfolkene i Bjergby juletræsfest i Bjergby Forsamlingshus, som de havde lejet i den anledning.

I dag var der juletræsfest i missionshuset. Kl. 14.30 for ældre – kl. 19.30 for unge. Lærer Holm, Horne, var hernede og ledede møderne.

31. december

Så er året 1942 udrunden. Det har været et strengt år for mange, især i de lande, hvor krigen raser. Herhjemme har vi også på flere måder mærket, at Verden er af lave, men hidtil har vi dog kunnet færdes uantastet, og det har vi god grund til at sige Gud tak for.

1943

Nytårsdag

Hørt nytårshilsen af Kongen og nytårstale af landbrugsminister Bording.

Så er der atter begyndt et nyt år, og det var at ønske, at det måtte blive et bedre år, end 1942 har været for de fleste. Selv om der ikke er krigstilstand i vort land, så er det dog altid en trussel mod os, at vi har den tyske værnemagt alle vegne, og der skal på alle måder vises hensyn. Vi må vente og stole på, at krigen ophører, når Gud vil det. Det kan med sandhed siges, at mørkets drot raser med løgn, mord og spot. Gud give os, at det nye år, vi begynder på, må blive et godt og velsignet år med fremgang i guds frygt.

6. januar

Sparekassens bestyrelse har været samlet i går i Hjørring for at drøfte valg af kasserer i stedet for Kr. Pedersen. Kr. Pedersen har udtalt, at der ikke var andre end hans svigersøn, Johannes Pedersen eller Rasmussen (*mon ikke Rasmussen er lærer Rasmussen*), der kunne overtage denne post, men der er ingen stemning for nogen af dem inden for bestyrelsen. Derimod mener man, at Kristen Pedersen, Kr. Pedersens søn, måske kunne overtage kassererposten.

30. januar

Jeg var med Marius Gaarden til Hjørring – vi var nok ca. 50 i bilen til Hjørring og omtrent lige så mange hjem. I næste uge skal Marius til at køre på gas.

Nu havde biblioteket fra lærer N. P. Petersen fået sendt nogle af Jens Chr. Skovsgaards skriftlige optegnelser – jeg lånte 3 af hefterne.

16. februar

Fhv. gårdejer i Snevre, Niels Pedersen, døde den 12. februar

20. februar

Gunnar Kristensen har købt Stønbaks ejendom vesten for Holtegaard for 40.000 kr.. Han skal

udbetale 22.000 og vil så låne 10.000 i Bjergby Sparekasse. Desuden skal Niels Kristian Krøgholt og Anton Kristensen, Gjøggaard, hver betale 5.000 kr., og han har selv 2.000 kr. i sparekassen. Kristen Pedersen er ikke villig til at afløse sin fader som regnskabsfører og kasserer for sparekassen.

Jeg tog med Marius Gaarden til Hjørring – vi var 53 personer i bilen fra Bjergby. Da vi kom op til Marius Gaarden holdt der en tysk lastbil der sønden for på vestre side af vejen. Den havde kørt den mand ned, der boede i huset, hvor Hans Svendsen før boede. Han døde kort efter ankomsten til centralsygehuset.

23. februar

Radioen meddeler, at fhv. statsminister Thomas Madsen-Mygdal døde sidste nat på kommunehospital i København – 67 år gammel.

1. marts

Margrethe ?? har solgt sit hus i Bjergby for 12.000 kr. – overtagelse af prioritetsgæld 4.000 og udbetaling 8.000 kr.

2. marts

28. feb. døde gårdejer Mikael Jensen, Ryet, 88 år gammel. Mikael var født 28. juli 1854 som søn af husmand Jens Mikkelsen, Ørnø Mark, Bjergby. Han lærte murerhåndværket, men opgav det og blev landmand, idet han købte gården Ryet i Bjergby. Han var gammel, da han giftede sig med den langt yngre Stense. De havde en plejesøn, Jens Ivar Kirkegaard, som var adopteret af pastor Kirkegaard, men da præsten døde, tog Mikael sig af ham, og han har siden haft sit hjem i Ryet, som han vel nu skal overtage.

3. marts

I aften var der landbrugskursus i forsamlingshuset. Kl. 19 ved konsulent Andersen og pastor Bisgaard.

7. marts

Holger fortalte, at sparekassens bestyrelse havde været samlet i Hjørring, og de havde bestemt, at Jens Ørnø skulle afløse Kristian Pedersen som kasserer eller direktør for sparekassen. Han skal så prøve, om han kan få en lejlighed til sparekassen ved vejen i Bjergby.

9. marts

Ane – nabo – skal have Johannes Mortensens 12-årige søn at tjene til sommer for en løn af 225 kr.

9. marts

I aften var Jens Christensen, Lilholt, og hans husbestyrerinde her og fik ægteskabspapirer skrevne.

14. marts

Spille Niels har solgt sin ejendom til en svigersøn.

15. marts

I aften var der gudstjeneste ved provst Sevaldsen, Hjørring. Kirken var helt fuld af folk. Otto og Solvejg var i kirke. Solvejg sagde, at provsten holdt en nationalt præget prædiken.

19. marts

I dag døde gårdejer Jens Kristiansens hustru, Marie, født Olesen, født 10. juni 1883, som datter af gård- og møllejer Karl Olesen, Odden Mølle. Blev begravet fra Mygdal Kirkegård 25. marts.

26. marts

Holger fortalte, at Aksel Nørmark har solgt sin gård i Bjergby og derefter har købt den ejendom, som Kristen Nielsen forhen ejede.

29. marts

I dag blev der uddelt rationeringsmærker fra forsamlingshuset.

30. marts

Johannes Mortensen, Grøntved, der i forvejen var graver ved Mygdal Kirke, ansættes som kirkebetjent.

31. marts

Hørt radioreportage fra Hjørring Bys Jubilæum

3. april

Sparekassen har lejet en stue i søndre ende af Holger Langbaks stuehus for 200 kr. i årlig leje. Holger Langbak skal forsyne stuen med lys og varme, når der holdes møde og på kontordage.

5. april

I formiddags var Niels Rishøj, Bjergby, og Martin Sørensen bilende her. De var ude at hverve stemmer til Niels Rishøj til repræsentantskabsvalget i Brandforsikringen. I dag holdt hesteforsikringen taksation over hestene i foreningen.

7. april

Konfirmandfest i forsamlingshuset, hvor lærer Bak, Bindslev (leder sognebiblioteket i Bindslev) ledede mødet.

14. april

Holger er valgt til formand for sparekassens tilsynsråd i stedet for Jens Ørnboel, der nu overtager kassererposten efter Kristian Pedersen. Dennes svigersøn, Kristen Pedersen, havde ventet, at han var valgt til kasserer i stedet for Kristian Pedersen.

16. april

Den gamle karetmager, Anton Pedersen, Retholt, er død, 76 år gammel.

18. april

Efter gudstjenesten i Mygdal Kirke blev Peter Nielsens datter, Johanne, og mejerist Jakobsen, Uggerby, viet. På tirsdag vies Gunnar Mørk og Gerda Krøgholt i kirken.

21. april

I aften er der prøvevalg til sognerådet kl. 18 både i Bjergby og Mygdal Forsamlingshuse. Peder Thirup og Martin Pedersen nægtede at modtage genvalg. Der blev vedtaget en liste, hvorpå opførtes 11 navne med Niels Larsen som nr. 1 og Holger som nr. 2. Husmændene opstiller en separat liste.

I Bjergby var der også prøvevalg, men der blev ikke enighed om at stemme på en liste deroppe. Det går efter politiske linjer deroppe. De vil ikke have Hans Knudsen med, og da Bondepartiet

ikke opstiller, så har Venstre opstillet Kristian Rams på deres liste for at få de vælgere, der slutter sig til Indre Mission til at stemme på deres liste. Kassereren, Niels Houbak, og Jeppe Kærgaard vil nok blive ved, og Jens Ørnbøl og lærer Ørnbøl, Snevre, vil også være med. Martin Pedersen fortalte, at Søren Larsen, Nørholm, nok kom med, da hans familie var talrig nok til at sætte ham ind.

24. april

I aften var Otto og Solveig henne hos Anes, hvor der var forlovelsesgilde med Anes datter, Valborg, og Niels Anker Jensen fra Horne.

26. april

Bestyrelsesmøde på centralbiblioteket. Under evt. drøftelser om hvornår krigen ville ende. Der var flere, der var misfornøjet over, at Rudolf P. også kaldet "Krølle" eller "den fredløse" opholder sig så meget på biblioteket. Han burde anmodes om at hæge lidt om sig selv, og lærer Yde ville lade ham få et gratis bad.

2. maj

I formiddags hørte vi radioprædiken af G. Bartholdy, Eliaskirken, men da han var midt i sin prædiken, blev radioen afbrudt af militære grunde.

Hen på eftermiddagen kom pastor Bitsch, Horne, og lærer Uggerhøj, Allingdam, cyklende. Pastor Bitsch skulle tale om aftenen i missionshuset i anledning af "Soldatens Dag".

Jeg spurgte pastor Bitsch, om jeg måtte få lov at foretage studier i Asdal kirkebøger angående min kones slægt. Dette sagde han beredvilligt ja til. Lærer Uggerhøj fortalte, at han havde stået i købmandslære i 2 år hos købmand Jeppe Kristensen i Retholt.

3. maj

Ane har solgt Nørrehede til Hartnack for 3.200 kr.

6. maj

Holger havde været til nævningemøde på mejeriet i går aftes. Han fortalte, at Frederik Geddebro havde klaget over, at Edvard Jespersen var optaget på nævningeliste. Han mente, at han uskikket til dette hverv, da han havde udtalt sig i meget nedsættende vendinger om Hitler. Ved sognerådsvalget i går blev Holger valgt til medlem af sognerådet. Fra Mygdal blev yderligere nyvalgt: Niels Larsen, Klodske, Kristian Lassen, Sdr. Gjøggaard, Søren Larsen, Nørholm, og Ingemann Gru.

I Bjergby genvalgte gårdejer Hans Knudsen, Ørnbøl, Niels Houbak, Sakstrup, og husmand Peter Kristiansen og nyvalgte Kristian Rams, Jens Ørnbøl og Anders Kristensen, Ørnbøl.

12. maj

En mand fra Mosbjerg var her i middags og opkrævede bidrag til en mosevej. Jeg betalte 5 kr.

14. maj

Det nye sogneråd har været samlet hos Marius Gaarden. De konstituerede sig med Niels Larsen, Klodske, som formand og Niels Houbak som kasserer.

24. maj

Møde i Mygdal Forsamlingshus med pastor Waage Beck fra Skagen, der holdt et godt foredrag

om forholdene i Sønderjylland og fortalte om, hvorledes de tyske myndigheder på mange måder søgte at fortrædige de danske.

Fhv. møller i Degnbøl Thomas Thomsens hustru, Mine, døde 20. maj 60 år gammel.

29. maj

I går døde Jonathan Jensens enke, Kristiane, i Skarndal – hun var født 6. maj 1848. Hendes mand døde 21. jan. 1919. Hun har siden mandens død boet hos sin søn, Albert Jensen, i Skarndal.

16. juni

I eftermiddag var der dyrskue i Mygdal på Jens Kristiansens Mark.

20. juni

Jeg var i kirke. Da vi sang salmen efter prædiken, kom Johannes Mortensen ind i kirken og gik ind til mig og hviskede, at der var ild i Trumpgaard. Det viste sig dog, at det kun var et fjellehus øst for gården, og det varede ikke længe, inden Falck var herre over ilden. Brandfogden, Herluf Brogaard, var også i fuld aktivitet.

Der var ungdomsmøde i friluftsteatret i St. Knudsby. Otto og Solveig var deroppe.

26. juni

Holger er blevet formand for motortromleselskabet – et fællesskab mellem flere kommuner.

30. juni

Til møde i sognefogedforeningen i Hjørring. Formanden, Holger Mikkelsen, Lyngby, holdt først en tale, der viste utilfredshed med det tyske herredømme. Statsrevisor Vanggaard fortalte en del om en rejse, han havde gjort til Sverige. Svenskerne er mere frit stillet end os og udtaler sig mere åbent om forholdene, end vi tør. De tror, at Vestmagterne vinder krigen, men når den ender, kan ingen sige noget om.

Frk. Kristensen har fortalt, at grunden til at Magda, Anes datter, kom fra Anton Jensen's i Strømgade var den, at hun fulgtes med tyskerne og var med dem til bal i kvarteret på Ulvkærsgaard, og det ville hendes madmoder ikke finde sig i.

4. juli

I dag døde Kristen Andreasen, Holtegaard, 89 år gammel.

9. juli

Generalforsamling i sparekassen. Kresten Pedersen blev valgt til medlem af tilsynsrådet i stedet Jens Ørnbøl, der er blevet bogholder.

10. juli

Lærer Lundberg er blevet skoleinspektør i København. Hans søn, Knud Lundberg, der for en del år siden var med Julius heroppe i ferien, læser til læge. Han er en høj mand og en berømt sportsmand.

13. juli

I eftermiddag var søndagsskolebørnene på udflugt til Tversted Strand. Erna, Hans Nielsen og de tre største af børnene var dernede. De fik kørende med Martin Pedersen, Kabbeltved.

28. juli

I aften kl. 20 er der ungdomsmøde i Odden Skov med pastor Lorentsen, Horne, som taler.

17. august

Det har været en ualmindelig rask høst i år.

23. august

Forældrerådsmøde i Nordre Skole med valg. Der valgtes: Smed Kristen Kristensen, Mejeribyen, Johanne Sørensen, Houen, og uddeler Emanuel Nielsen, Mejeribyen.

24. august

Det fortælles, at der har været mytteri mod tyskerne i Aalborg, foranlediget af, at tyskerne havde skudt en bankfunktionær, som havde hjulpet en engelsk flyver. De havde skudt på hverandre i gaderne. I Frederikshavn har der også været uro – i Hjørring var der også nogen uro i går. Toggangen i Vendsyssel er helt afbrudt for tiden.

29. august

Solveig kom ind og fortalte, at de havde åbnet for radioen kl. 8, og da var det blevet meddelt, at den tyske værnemagt havde overtaget styret her i Landet. Kl. 8.30 blev der oplæst en bekendtgørelse fra den øverstbefalende over de tyske tropper i Danmark.

Jeg var i kirke. Præsten begyndte sin prædiken med at sige:” Det er dødsens alvorstund, vi er samlet om evangeliet om Jerusalems Ødelæggelse”. Der var mange folk i kirke – et barn fra Hestehaven blev døbt og fik navnet Aksel Balsler.

Peder Kristensen, Degnbøl, der har centralen, fortalte, at han var blevet ringet op kl. 4,30, og det var blevet meddelt, at centralen skulle holdes lukket. Det var kun sognefogden, der måtte bruge den og kun i livsvigtige sager, hvor der skal skaffes læge, dyrlæge eller lignende.

30. august

Det blev meddelt, at telefonlukningen var ophævet, og at post og telegraf atter var i funktion.

14. september

Uddeler Nielsen klager over, at tyskerne er meget nærgående mod ham, fordi han ikke sælger varer til dem. De har endog truet med at skyde ham, hvis ikke han vil sælge noget til dem. Det har været galt med telefontråden, der skal være klippet 6 gange. En kriminalbetjent har været der og talt med Nielsen.

17. september

Min 79 års fødselsdag med en række gæster og en hel del gaver. Jeg modtog ikke brev fra nogle af børnene på Sjælland – posten sagde, at der ikke var kommet post fra Sjælland i de sidste 3 dage.

Skolekommissionsmøde, hvor blev valgt en ny andenlærer – det blev en fra Torslev – og en ny vikar – hvor man indstillede en lærer fra Skæve.

Man aftalte at afholde en afskedsfest for Jensen og frk. Nielsen, og ved den lejlighed forære dem hver et maleri af skolen. Malerierne vil koste 300 kr. pr. stk.

27. september

Vognmand Ejnar Pedersens 7-årige datter er kommet slemt til skade i Edvard Jespersens vindmotor—hun døde senere på sygehuset. Blev begravet fra Mygdal Kirke 4. oktober.

29. september

I eftermiddag kl. 14.30 afholdtes der afskedsfest for lærer Jensen og frk. Nielsen oppe i forsamlingshuset. Erna kørte derop med mig og Ingeborg, og så kørte Inge hjem med hesten. Der mødte en talrig forsamling, omkring 250 mennesker. Efter at de var kommet til sæde, bød Kr. Kristensen forsamlingen velkommen. Der var en række taler.

3. oktober

Vilhelm har avlet noget tobak og behandlet det, sådan at det er helt brugbart. Han gav mig en pakke deraf.

5. oktober

Martin Vestergaard, født 6. nov. 1888, er død ved en drukneulykke i havnen i Kiel. Da hans far, Anders Vestergaard var død, overtog han sit hjem i Snevre, efter at han var blevet gift med sit søskendebarn, Kristense, født 6. feb. 1896. Han købte nabogården af Kristen Jonassen og drev begge gårde i en årrække. For nogle år siden solgte han gårdene og flyttede til Hjørring.

31. oktober

Martin Thøgersen og Karen Marie fejrede deres guldbrillup i dag. Om morgenen sang nabofolk for dem. Gæster til både frokost og aften. Datteren, Kamma, og hendes tyske kæreste gav dem en bibel, der havde kostet 150 kr.

1. november

I dag var der flyttedag vel nok de fleste steder, hvor de har fremmed hjælp. Karlen Ejvind hos Holger flytter op til Houen og i stedet får Holger Verner Thomsen, Niels Thomsens søn fra Gjøggaard. Han kommer fra Krøgholt og har tidligere tjent hos Holger.

5. november

I eftermiddag holder Niels Anker Jensen og Valborg Kristensen bryllup. Kl. 19 spiste vi middag i vognskuret i bryllupsgården. Otto Houen fungerede som skaffer – Johanne og Solveig hjalp til med opvarningen. Vi var først hjemme kl. 2.

Vendsyssel Tidendes bogtrykkeri er brændt.

Jens Bertelsen, Dalsgaard, døde den 2. nov. uden forudgående sygdom.

7. november

Anna Lyngsig gav mig et nummer af "Hus og Hjem" (nr. 35 – 1943), hvor der var et billede af min broder, Johannes, samt et interview med ham af Frederik Nygaard.

21. november

Vi var i kirke. Derefter gik vi hen til Degnbøl, hvor vi skulle spise middag. Vi var henne for at se det nye hus, de har bygget på marken ved møllen. Det er et pænt lille hus, men det har også været dyrt. Det er meningen, at telefoncentralen skal flyttes derhen. De ligger i forhandling med et par unge folk fra Ingstrup, om at de skal overtage huset og centralen. Manden er snedker, og hun har før passet en central.

24. november

Posten fortalte, at Laurids Nielsen, Dalsgaard, og Robert Nielsen, Mygdal, havde byttet gårde.

28. november

Uddeler Nielsen lånte de illegale skrifter, som jeg har modtaget.

3. december

Arne Kristiansen, Odden Mølle, blev i dag i Tversted Kirke gift med Karen Jensen.

7. december

Thomas Brogaard og Hartnack kørte kartoffelkøgen ned til Hedegaard.

14. december

Fhv. murer og landmand Chresten Christian Jensen (Peter Stens svigersøn) døde den 12. dec. i Grønhøj, Asdal – 94 år gammel.

Holger – min søn - har været indlagt på sygehuset i ca. 3 måneder, blindtarmsbetændelse, tarmslyng m.v. I den tid har nogle naboer været flinke til at hjælpe Holgers karl med markarbejde m.v. Han kom hjem fra Hjørring Sygehus den 23. dec. Og måtte for sygehusopholder betale 724 kr. 50, bl.a. for 3 operationer.

28. december

I dag blev Karl Jensen og Anna Iversen viet i Mygdal Kirke.

31. december

Så er året 1943 udrundet. Det har været et svært år for mange. Udadtil har krigen raset værre end nogensinde, og det er ikke til at se, når de forskellige ødelæggelser skal holde op af både mennesker og materiel. Her i vort land er forholdene også blevet værre. Der øves vold mod danske undersåtter, nogle myrdes, og andre sendes til tyske fangelejre. Sabotagehandlinger øves dagligt – det kan jo ikke andet end øge spændingen mellem de fremmede og landets børn. Herhjemme havde vi sidst på året den store sorg, at Holger blev syg, og den 26. oktober blev indlagt på Centralsygehuset i Hjørring, hvor han blev opereret for blindtarmsbetændelse og bughindebetændelse – derefter blev han opereret 2 gange for tarmslyng. Han kom hjem fra sygehuset den 23. december, men det har jo taget meget på ham. Økonomisk set har året været godt for alle her i landet. Restriktionerne af mange slags generer jo nok. Det er snart værre med klæder end med madvarer. Der hviler et tryk over alle, og fremtiden tegner sig meget usikker. Ingen ved, hvad der kan hænde. Vi må så sætte vor lid og fortrøstning til Gud.

1944**1. januar**

Så begynder vi på den 5. krigsvinter, og vi må håbe og bede til Gud, om at denne skrækkelige krig må bringes til ophør inden ret længe. Jo længere det varer, jo uhyggeligere bliver det. Omkring Hjørring arbejder tyskerne med at lave voldgrave og pigtrådshegn. Det er til meget stor ulempe for dem hvis marker, de overskærer. Foruden at de mennesker, som arbejder for dem, for manges vedkommende er dårlige personer.

3. januar

Otto var ude at pløje i dag – der var flere heromkring, der også var ude at pløje.

I eftermiddag var Holger herhenne – det er første gang, Holger har været uden for gården, siden

han kom hjem. Sognerådsformand Niels Larsen og Martin Pedersen, Kabbeltved, kom her også – det var Holger, de ville tale med – de sad og talte om sognerådssager, til det blev aften.

9. januar

I formiddags hørte vi en prædiken af stiftsprovst Noring, Viborg. Efter prædiken udtalte han nogle mindeord om pastor Kaj Munk, som han kaldte Danmarks bedste digter, der var blevet snigmyrdet for få dage siden.

24. januar

I aften kl. 8 holdtes der skolekommissions- og forældrerådsmøde oppe hos smed Kr. Kristensen, Mejeribyen. Holger var kørende derop. Verner var med. Han var i husflidsskolen, medens Holger var til møde, og det vedtoges at indstille en lærerinde fra Sejlstrup som nr. 1. Som nr. 2 og 3 indstilledes lærerinderne fra Brejdablik og Hjerting. Den adresse, der havde cirkuleret for at få lærer Jensen ansat i embedet, lavede pastor Bisgaard megen blæst over og betegnede det som latterligt, at 2 sognerådsmedlemmer havde sat deres navne øverst på listen.

30. januar

Førstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Præsten meddelte efter prædiken, at det var sidste gang, at lærer Jespersen fungerer som kirkesanger i Mygdal Kirke. Han takkede ham for den gode måde, han havde ledet sangen og udtalte ønsket om, at han snart kunne få et embede, hvormed han kunne komme til at forestå kirkesang.

9. februar

Den nye lærer, Holger Eskildsen, født i 1904, var her med et flyttebevis. Han er søn af snedker Edvard Eskildsen, Hirtshals, og sønnesøn af Frands Eskildsen, Horne. Hans kone er fra Charlottenborg i Asdal.

10. februar

NN lader sin heste køre for tyskerne. Det får han 50 kr. for om dagen, og så giver han en karl 15 kr. om dagen for at køre med hestene.

En 10-årig pige skal nok tjene hos Hartnack Pedersen til sommer.

15. februar

I søndags døde husmand Niels Jensen, Skarndal. Han blev begravet 19. februar fra Mygdal Kirke, hvor alle siddepladser var besat.

19. februar

En af de, der arbejder for tyskerne fortæller, at der oppe ved Hirtshals arbejder ca. 1.000 danske arbejdere for tyskerne. Der kører hver dag biler med dem til og fra arbejdspladsen. Han mener ikke, at det arbejde, de udfører, har nogen betydning krigsmæssigt set. Han mener, at tyskerne gør det for at beskæftige arbejderne, da de ellers er bange for, at de skal gøre oprør. Han mener, at der er englændernes plan, at russerne og tyskerne skal ødelægge hverandre, da de ikke er mere glade for russerne end for tyskerne.

23. februar

Modtaget registreringsprotokol vedr. afdøde Valdemar Jakobsen. Af de 10 arvinger bor 4 i Nebraska, USA.

2. marts

Den nye centralbestyrer er mødt, og Katrine fra Degnbøl har fået bevilget sin afsked. Den 14. marts blev centralen flyttet over i det hus, som Peter Kristensen har bygget til den.

3. marts

I eftermiddag kl. 3 var der fælleslæsning oppe i forsamlingshuset, hvortil børn havde adgang. Inge, Hans Kristian og Kirsten var deroppe.

7. marts

Ved skolekommissionsmødet i går var der forhandlet om forholdene ved Snevre Skole. De tænker på at få fru Ørnbøl til at hjælpe med undervisningen.

13. marts

Gårdejer Søren Peter Nielsen, Retholt, er død, 62 år gammel. Siden 1904 havde han og hustruen, Ida Marie, ejet den ejendom i Retholt, som han døde fra. Begravet 18. marts fra Mygdal Kirke.

21. marts

Anders Kabbeltved fylder 80 år i dag – stor fødselsdagfest fra kl. 17.30. Mange gæster, måske især familie.

Senere på aftenen fik vi skårne mellemleder med en dram brændevin til og kaffe til sidst. Der blev sunget en sang til Anders, som børnene havde forfattet, og Sigrid oplæste en versificeret tale, hvor hun bragte Anders en varm tak for hans godhed mod hende og børnene.

26. marts

I går havde der været et møde af slægtsgårdsejere på Højskolehjemmet i Hjørring for det nordlige Vendsyssel. Holger ledede mødet. Der blev talt af forfatteren Salomon Frifeldt.

27. marts

Overlæge Nærum, Hjørring, hvis hustru, tyskerne havde taget og sat i arrest i Aalborg, skal efter hvad en sygeplejerske fortæller, være blevet løsladt og er sammen med sin mand kommet til Sverige. Deres børn er hos venner i Hjørring. Fru Nærum skal være blevet sigtet for at have støttet illegale blade.

Alfred Jensen, Skarndal, født 1892 er død. Han overtog sit hjem i Skarndal af sine forældre, Jonathan Jensen og Kristiane. Han var ugift og har i mange år været handicappet, så han ikke kunne gå eller flytte sig uden hjælp af et par krykker. Moderen døde sidst i maj 1943, 95 år gammel.

Han stod i et afhængighedsforhold til sin broder, snedker Hans Jensen, og måtte efter hans tilskyndelse åbne hjemmet for talere fra De gamle Stiers Indre Mission.

31. marts

Jeg mødte Niels Larsen i brugsforeningen - han fortalte, at tyskerne laver volde eller skanser oppe ved Peder Thirup – de spørger ikke om forlov.

Holger fortalte, tyskerne har sat pæle op over markerne i Skarndal og Bakkegård.

3. april

Marie Nielsen, kaldet Smed-Marie, er død – hun og hendes mand, Andreas Nielsen fra Tversted, kaldet Smed-Anders, købte i 1893 den ejendom i Degnbøl. hvor Kristian Larsen nu bor. Der

boede de så til Andreas døde i sep. 1905. Marie havde så ejendommen nogle år med sønnen, Osvald, som medhjælp, men det gik ikke så godt. Hun solgte så til Kristian Larsen og købte derefter det hus i Mejeriby, som Johannes Olesen havde bygget. Her boede hun indtil sin død sammen med sønnen, Osvald.

12. april

I Mejeriby laves der et tilflugtsrum i Odden Mølles hønsegård.

Assistent Kristiansen og politibetjent Jakobsen kom i bil og fik ordnet indkvartering af 170 arbejdere.

I de kommende dage kom adskillige arbejdere, der skulle indkvarteres i forskellige ejendomme.

17. april

Holger og Gunnar var her i eftermiddags – de spekulerer på at lave et beskyttelsesrum i plantagen vest for gårdene.

Det fortælles, at Hans Jensen vil overtage sin broders gård i Skarndal, da både karlen og pigen havde lovet at blive der.

18. april

Peter Kristensen, Degnbøl, er meget misfornøjet med den ravage, de laver på hans mark. Han sagde, at der nok var 200 mand i arbejde.

29. april

I middags kom entreprenør Bauers forretningsfører, Petersen, her og udbetalte mig 5.000 kr. til udbetaling til værterne for den første uge.

3. maj

Horn, Odden, har fået en staldkarl fra Astrup. De havde været oppe at slås i går. Karlen havde brugt kniv og såret Horn. Politiet havde så hentet manden til Hjørring.

5. maj

Thomas fortalte, at tre prostituerede kvinder havde taget bolig i Skovsmosehuset, hvor de vil tjene deres ophold ved arbejderne som skøger. En af arbejderne, der havde været hos dem, havde været i Hjørring til undersøgelse.

10. maj

Frederik Geddebro var her i eftermiddag. Han lånte mig en slægtsbog. Han fortalte, at han førte proces med redaktøren af Hjørring Amtstidende for injurier. Han har også anlagt sag mod Theodor Højrup, fordi denne har fældet nogle træer, som stod på Frederik Geddebros ejendom. Han fortalte, at NN kørte op til Hirtshals, hvor han kørte for tyskerne, og når han kørte hjem, tog han tømmer og cement og andre varer med hjem, ligesom hans søn fik betaling af tyskerne, samtidig med at faderen fik betaling for, at sønnen kørte hans heste.

Nielsen sagde, at Hans Jensen havde været optrækkerisk over for den tyske værnemagt. Han havde lavet en trappe til dem til grøfterne og taget en ublu betaling derfor.

7. juni

Der er blevet stillet et sommerhus op på Myrbakkens ejendom ved siden af sportspladsen på søndre skole. Det er købt af uddeler Nielsen og tømrer Gudmund Nielsen og har tidligere stået

ved Uggerby Strand. Der skal svinerøgterfamilien fra Odden bo – de er blevet sat ud af deres bolig .

22. juni

I eftermiddag var der dyrskue oppe i Mygdal Mejeriby. Otto var deroppe med 2 kvier – de tog hver for sig 1. præmie.

23. juni

I eftermiddag var jeg kørende op til Anders Mølgaard i Snevre med den brogede for jumben. Da jeg kom til Holger Langbak i Bjergby, drejede jeg ind i gården. Så kom Holger og Jens Ørnbøl ud og bad mig ind på kaffe. Der var nemlig kontordag i sparekassen. Holger kørte så med op til Anders Mølgaard og straks efter, at vi var kommet, kom de andre, der var tilsagt samt politimester Kann og politiassistent Kristiansen, og de gav sig straks i lag med at drøfte evakueringsplanerne.

30. juni

I går var børnene fra Mygdal nordre Skole på udflugt til Tolne Skov. Inge var med på denne tur. 3 lastbiler kørte med børnene.

2. juli

Christmas Møller talte i den engelske radio i aftes: ”Der er ingen tvivl længere. Danmark er i krig med Tyskland”.

4. juli

Uddeler Nielsen sagde, at det midt i august var 25 år siden, at han kom til Mygdal Brugsforening. Han indbød os til at komme tilstede ved en festlighed i Missionshuset i anledning af, at det den 10. juli er 50 år siden, det nu nedrevne missionshus på Lyngsig Mark blev bygget.

10. juli

Jubilæumsfest i missionshuset. 3 af de fremmødte, Kristian Mortensen, Edvard Knudsen og jeg havde været med til indvielsen for 50 år siden. Jeg havde samlet nogle optegnelser fra dagbogen, som uddeler Nielsen læste en del af.

14. juli

Ved sparekassens generalforsamling blev gårdejer Peder Jacobsen, Klodske, valgt til bestyrelsen i stedet for afdøde Peter Nielsen, Retholt.

22. juli

Fhv. gårdejer og sognerådsformand Chr. Nielsen, Barkholt, døde 20. juli på Centralsygehuset 73 år gammel.

3. august

Ane sagde, at Gunnar havde budt deres tjenestedreng 6 kr. for hver dag, han ville undvære af sin ferie.

11. august

I dag fylder sparekassens fhv. direktør Kristian Pedersen, Bjergby, 80 år. Jeg havde sendt ham et telegram i den anledning. Sparekassen havde sendt ham et bordflag, der havde kostet 40 kr. Da de var færdige med kontordagen i dag, var de henne at hilse på Kristian og lykønske ham.

15. august

I dag holdt uddeler Nielsen 25 års jubilæum som uddeler i Mygdal Brugsforening. Festen blev markeret ved, at der kl. 10 formiddag samledes en større kreds af indbudte, hen ved 80 personer i brugsforeningen, og man blev ad en stejl loftstrappe dirigeret op på tømmerloftet, hvor man blev bænket ved borde, der var opstillet til alle sider. Uddeler Nielsen bød velkommen, og efter at vi havde sunget salmen "Min sjæl du herren love", tog spisningen sin begyndelse, og vi sad så der i godt et par timer. Der blev jo holdt en del taler, bl.a. af Niensens fordums principal, Skrubbeltrang, Taars, J. Kornbech, Storgaard, smed Kristensen m.fl. Efter at have sunget sangen: "Der er et yndigt land", dalede vi atter ned på jorden. Fotograf Mathæus Nielsen, Hjørring, var mødt og tog et billede af forsamlingen ude i gården. Holger var først på dagen kørende ned til Vilhelm i Sindal efter 3 fjerdinger flæsk til Ane og sig selv. Da han kom hjem, kørte han op til brugsforeningen med mig og Ingeborg i Gunnars jumble. Han kørte så Ingeborg hjem først på eftermiddagen. Jeg gik fra brugsforeningen op til kontoret på Th. P. Hansens Mark og talte med Hamann. Jeg var inde på Odden på hjemvejen.

18. august

I dag havde posten ingen aviser. Al virksomhed i byerne lå nok stille i går og i formiddags. Posten sagde, at der strejkedes, fordi tyskerne havde skudt nogle gidsler.

10. september

Førstegudstjeneste med høstprædiken i Mygdal Kirke. Pastor Bisgaard holdt en ret god høstprædiken. Man mærker, at han er kendt med landmændenes problemer.

11. september

Afsendt brev til pastor Haack, Bangsbo Strand, sålydende: "Jeg har talt med formanden for Indre Missions Samfund i Mygdal angående salget af vedlagte lodsedler. Han udtalte, at han syntes, at det burde være et lokalt anliggende, så tillader jeg mig at returnere lodsedlerne".

13. september

Gunnar fortalte, at han har fæstet drengen, Lund, for næste år for en løn af 1.100 kr. Jeg bemærkede, at jeg syntes, at det var en stor løn til sådan en dreng, der ikke kan køre en børfuld møg ud på møddingen.

19. september

Vi får ingen aviser eller post i dag på grund af strejke. Uddeleren ringede mig op og fortalte, at en chauffør, der havde været i Hjørring, havde fortalt, at politimester Kann var blevet arresteret, og at alle landets politimestre var sat fra deres bestilling af tyskerne. I den engelske radio meddeles, at grænsen mellem Danmark og Tyskland var spærret. To danske isbrydere var sejlet til Helsingfors for at undgå at blive kapret af tyskerne. Kathrine Degnbøl havde også i radioen hørt om tyskernes overgreb på politiet.

20. september

Holger havde fået fortalt, at det tyske militær dagen før havde været hos sognefoged Anders Mølgaard i Snevre og foretaget husundersøgelse.

21. september

Tyskerne har i morges kl. 3.30 lukket for elektricitet og vand i Hjørring samt forbudt al færdsel til og fra byen. Rutebilerne kører heller ikke. Blandt dem, som de har interneret, er provst Hermansen og overbetjent Rømer, Hirtshals.

22. september

I aften kunne vi atter tænde det elektriske lys. Det var også velkomment, efter at vi i 2 dage har været afskrevet for at bruge dette og radio.

6. oktober

Det siges, at politimester Kanns kone ikke ved, hvor hendes mand er – det menes, at han er i Sverige.

Jeg var i Hjørring på entreprenør Bauers kontor (udfører arbejderne i Mygdal området) og foretog opgørelse med H. Kristensen og modtog gebyr 62 kr. 20 øre.

1. november

Skiftedag. Mange skifter plads. Holgers karl, Verner, flytter ned til Krøgholt – i stedet får Holger Laurits Henriksens søn, Arne. Holger beholder pigen, Dagny, der begynder at tjene fjerde år hos dem.

3. november

Modtog et anonymt brev. Måtte betale strafporto 20 øre. Der kom flere anonyme breve i den kommende tid.

5. november

Sognerådet havde oprettet et vagtværn for kommunen, heraf for Bjergby sogn: sognefoged Anders Mølgaard, gårdejer Peter Kristensen, Snevre, indsidder Martin Mikkelsen og en til. Fra Mygdal valgtes: smed Kristen Kristensen, tømrer Gudmund Nielsen og Holger Grøntved. Disse mænd skal udstyres med en knippel, en lygte, og hvad mere, der hører til slig bestilling.

6. november

I eftermiddag var der generalforsamling i andelsmejeriet. Holger og Otto var deroppe. Holger gik ud af bestyrelsen, og i hans sted valgtes Thomas Brogaard til medlem af bestyrelsen.

Holger blev i aften kaldt til Mejeriby i hans egenskab af vagtværnsmand. Der var nogle mænd i færd med at tage gummiringene af Kristian Jensens bil. Der var blevet ringet efter Falck, som også kom til stede.

8. november

Holger var i Hjørring på sygehuset efter opfordring af læge Kofoed og afgav blod til brug for patienter med samme blodtype.

17. november

I formiddags gik jeg op til arbejdspladsen oppe i Klodske og talte med den mand, der forestod indkvarteringen.

10. december

I aftes havde samaritterne i Mygdal afslutningsfest i Mygdal nordre Skole.

21. december

Jeg fik 4 flasker øl med hjem fra Holgers – Holger har fået en mejerispand fuld af øl hjem fra brugsen.

Kriminalbetjent Poul Nørgaard er død, 30 år gammel. Han var i koncentrationslejr.

25. december

Vilhelm har været til møde med et udvalg, bestående af Jens Libak Hansen, en anden mand og en tysker, der foretog syn og skøn og vurderede den skade, der var gjort på hans avl ved den kanal, der var gravet over hans mark. De havde vurderet skaden til 2.100 kr. Vilhelm forærede os juleheftet "Julestjernen", men da vi havde den, beholdt han den.

29. december

I eftermiddag blev Julius Krammes kone begravet på Mygdal kirkegård.

Bibliotekar Nielsen sagde, at hans ældste søn var taget af tyskerne og sendt til Frøslev Lejren.

31. december

Så er året 1944 udrundet. Det har været et mørkt og uhyggeligt år for vort land. Mord og sabotage hører til dagens orden i vort land. Her i Mygdal har den tyske værnemagt arbejdet med at lave grave og tankfælder siden midten af april, og de er ikke færdige endnu. Freden, som alle længes efter, kom ikke i dette år, hvilket var en stor skuffelse for alle dem, der havde ventet den.

1945Nytårsdag

Så er vi begyndt på et nyt år. I gamle almanakker står undertiden: "Gud råde for, hvad året os skal bringe". Det er helt rigtigt, og vi må bede Gud om at gribe ind og gøre en ende på den rædselsfulde krig, jo længere des værre, des mere bestialsk bliver den, og det går ud over os alle. 1944 var et mørkt år, og vort sogn har også fået det at føle, idet den såkaldte værnemagt har haft en større styrke i gang med at grave en kanal tværs gennem sognet. De har arbejdet dermed siden først i april, og de er ikke færdige endnu.

Gud give os lykke og gode råd, sin nådes lys os tilsende.

2. januar

Besøg af Peter og Kathrine fra Degnbøl. De fortalte bl.a., at Johannes Degnbøl omgås med mange planer, bl.a. om at få en købmandsforretning. Foreløbig er han kontrolassistent. Bertel Mølgaard ville have forhindret, at Martin Sørensen fortsatte som kasserer for mejeriet, men dette forhindrede Peter Kristensen.

Det fortælles, at Viggo Jakobsen (Tungemarken) er noget nervøs på grund af tyske trusler, fordi de i sommer har givet husly til en russisk soldat.

5. januar

Ved sognerådsmødet i går foretoges indstilling af en mand til posten som sognefoged i Mygdal i stedet for mig. Følgende indstilledes:

Nr. 1 Holger Grøntved, Grøntved

Nr. 2 Søren Larsen, Nørholm

Nr. 3 Smed Kristen Kristensen, Mejeriby

Jens Ørnboel udtalte, at han syntes, at de skulle lade medlemmerne fra Mygdal bestemme, hvem der skulle være sognefoged i Mygdal. Da Anders Mølgaard blev sognefoged i Bjergby, var det medlemmerne fra Bjergby, der bestemte det.

17. januar

Entreprenør Bauers repræsentant, Hamann, var bilende her i dag. Jeg gjorde op med ham og udleverede ham de spisebilletter, jeg havde til 235 kr. og modtog gebyr 3 kr. Han betalte mig desuden et gratiale på 25 kr.

24. januar

Modtog brev fra Hjørring Amt, hvori meddeltes min afsked fra 1. februar og Holgers udnævnelse til sognefoged fra samme dato.

28. januar - søndag

Der er kommet en hel del sne, og det er føjet sammen på vejene og ved husene. Posten kom i eftermiddag, men har heller ikke været her de foregående 2 dage.

3. februar

Vognmand Kristian Jensen, Mejeriby, har solgt sit hus til Senius Kristensen, forhen Klodske Mark, for 6.000 kr.

14. februar

Otto Sørensen var her og aflæste måleren. Han flyede mig en seddel, hvorpå stod: "Deres strømtildeling til 10-5-45 udgør 24 kwh. lys. 24 kwh. kraft. Overskridelse vil medføre afbrydelse af strømmen".

Søren Træholt er død i Sønderjylland, 87 år gammel. Han var søn af den kendte handelsmand, Karl Smed. Efter at han var blevet gift med Kristen Træholts datter, Karen, var han en tur i Amerika. Han overtog efter sin hjemkomst sin kones hjem, gården Øster Træholt, og havde den, til han overdrog den til sin svigersøn. I de senere år boede han i Bjergby Vestermark, hvor han havde bygget et hus. Vi var i en del år kolleger i bestyrelsen i Bjergby Sparekasse.

Den 92-årige enke, Bolette Bastholm, Skeen Mølle, er død på Hjørring Sygehus.

21. februar

Storgaards datter var her og bad om en gave til norske børn, der sulter. Det er ungdomsforeningen, der foretager denne indsamling. Jeg gav 2 kr.

26. februar

Brevkort fra Peter Pedersen, Sortkær, sålydende: "Grundet på de indskrænkede trafikforhold afholdes repræsentantskabsmødet i Bangsbo Strand tirsdag den 6. marts (i stedet for mandag den 5.) kl. 11.15 – 15.45. I stedet for provst Exner, Hald, indleder pastor Johannesen, Vejgaard. Emne: "Fortabelsens plads i forkyndelsen".

5. marts

Marius Gaarden har solgt sin rutebil til vognmand Niemann fra Tversted, der overtog bilen den 1. marts. Han har lejet Kr. Jensens garage af Senius Kristensen til bilen, og så cykler han derfra til

Tversted morgen og aften. Niemann har solgt sin lastbil for 30.000 kr. og har så vidt vides givet 40.000 kr. for rutebilen.

11. marts

Sidstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Der blev lyst til ægteskab for undermejerist Laursen, Mygdal Mejeri, og Jens Trumpgaards datter, Inger. De har lejet loftslejligheden hos Osvald Nielsen for 35 kr. månedlig. Laursen skal få den istandsat, men Osvald skal betale derfor.

Provst Hermansen, Hjørring, skal være gået under jorden, da han blev eftersøgt af den tyske værnemagt.

14. marts

Vognmand Frits Kristiansen kom kørende herved med den udrangerede jernbanevogn, som har været brugt som hønsehus oppe i Degnbøl. Han kom kl. 3, og det tog et par timer at læsse den af. Otto var oppe i Degnbøl og hjælpe med at læsse huset på. Frits havde beregnet, at det skulle have varet en halv dag, men det havde taget den hele dag. Huset kostede 300 kr. – Frits tog 70 kr. for at køre det – en telefonmand tog 15 kr. for sin assistance.

20. marts

Bager Rahbek Johansen var kørende her og spurgte, om ikke vi ville købe brød af ham. Jeg svarede, at vi havde ingen grund til at bryde med bageren fra Bindslev. Men var det sådan, at vore naboer købte af ham, så måtte vi jo også gøre det, da vi jo ikke kunne forlange bageren fra Bindslev til at køre herop – alene for vores skyld.

21. marts

I eftermiddag blev Jane Steen begravet på Mygdal Kirkegård med efterfølgende sammenkomst i forsamlingshuset.

27. marts

Vendsyssel Tidendes trykkeri i Hjørring er sprængt i luften sidste nat.

3. april

I eftermiddag gik jeg op til Niels Larsen i Klodske med en korrespondanceprotokol, jeg har lånt af Niels, men da jeg kom op til tankgraven i Klodske, var vejen der kastet op, så jeg måtte gå hjem igen. På hjemvejen talte jeg med Peter Degnbøl, som sagde, at folk fra Klodske og Lilholt kører om ad Herman Grønbech med deres mælk. Det så fælt ud, sådan som jorden er rodet op.

4. april

Herluf Brogaards kone var her og opkrævede bidrag til Røde Kors, 2 kr.

15. april

I dag har Vilhelm haft besøg af 3 tyske militære, der foretog husundersøgelse, særlig våben "Vaffen – Vaffen" søgte de efter. Men de ville også se skrivebordsskufferne efter. Der var to inde, medens den tredje stod ude i gården med et maskingevær i skudstilling.

22. april

Sidste nat har sabotører anbragt bomber ved Herregården Odden – en af dem ødelagde en dynamomaskine. Holger havde ringet til Falck derom og så til det tyske kontor i Hjørring. Da de forlangte, at han skulle afgive meldingen på tysk, havde han anmodet Falck om at gøre dem

begribeligt, hvad det drejede sig om.

24. april

I aften var de unge fra K.F.U.M. og K.F.U.K. ved at spille håndbold på Holgers søndermark.

26. april

Holger har solgt den 2.-årige plag til en mand i Mosbjerg for 1.935 kr. Han skal levere den på mandag på markedet i Sindal.

29. april

I dag viedes i Mygdal Kirke ungarl Jens Bak Nielsen, Retholt, og Karen Storgaard, Mejeriet. Radioen meddelte i dag, at Himler har tilbudt at ville overgive sig betingelsesløst til England og Amerika, men ikke til Rusland. Dette tilbud er blevet afvist. Mussolini, der var blevet taget til fange, er henrettet.

Hitler skal være syg og er dødsmerket.

30. april

Der er i de sidste dage sket nogen sabotage på bygninger i Hjørring, deriblandt en bygning på Springvandspladsen, hvor tyskerne plejede at handle.

4. maj

I aften lidt før kl. 9 blev det meddelt i radioen fra general Montgomery, at tyskerne i Holland, Nordvesttyskland og Danmark har kapituleret. Gud give, at dette må danne indledning til en varig fred mellem folkene, der nu i så mange år har været terroriseret af den nazistiske tyske bande. Herhjemme har vi også fået det at føle på flere måder. Mange har sat livet til i de berygtede tyske fangelejre, og mange er blevet mishandlet og sultet til døde.

5. maj

I dag fejres Danmarks frigørelse fra det nazistiske åg over hele landet. Alle flag gik til tops. Holger var her og fik vort flag hejst. Alle landets kirkeklokker ringede fra kl. 8 til kl. 9 i formiddags. Lærerne sendte børnene hjem fra skole, og mange holdt fridag. Radioen havde travlt med at udsende meddelelse om stillingen, som den former sig efter Tysklands kapitulation. Kl. 12 talte kong Kristian i radioen og derefter statsminister Buhl.

6. maj

Førstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Jeg var i kirke. Der var mødt mange mennesker, og kirken var pyntet med udsprungne bøgegrene og lys i de elektriske lamper. Oppe ved siden af alteret stod et dannebrogflag. Pastor Bisgaard holdt en god prædiken, hvori han omtalte den store glæde, det var for alle danske, at vi var blevet befriet fra den nazistiske terror.

I morges var en hel del frihedskæmpere her fra Mygdal kaldt til Hjørring og var der til næste morgen – de havde hverken fået vådt eller tørt.

Horn, Odden, og Jens Geddebro skal være ført til arresten i Hjørring.

7. maj

I middag ville jeg have været med rutebilen til Hjørring. Jeg gav mig på vej med en kuffert med fetalje i til vor familie i Hjørring, men da jeg kom op østen for Otto Houens kom en pige cyklende og fortalte mig, at der kørte ingen biler i dag, og at alt arbejde var indstillet. Dagen skulle være

en fridag for hele Europa. Jeg gik så hjem efter at have fået denne meddelelse. Telefonen var også lukket.

9. maj

Brev fra fhv. postmester C. Klitgaard:” Som det vil være d’herrer bekendt, er der med statsrevisor Vanggaard som formand dannet en komite til rejsning af et mindesmærke for fhv. trafikminister Thomas Larsen, Vraa, hvilken komite jeg har tiltrådt som formand for Historisk Samfund, idet dette jo har særlig grund til at hædre mindet om Thomas Larsen, der er skaberen af storværket:” En gennembrudstid”, som Historisk Samfund udgav i tre bind. Jeg går ud fra, at bestyrelsens medlemmer vil være indforstået med, at Historisk Samfund yder et pengebidrag til et sådant mindesmærke. Da bidragene påregnes samlet fra en vid kreds, kan vi måske – i hvert fald foreløbig – være bekendt at nøjes med et bidrag på 10 kr. De ærede medlemmer bedes herpå udtale Dem om sagen”.

10. maj

Holger fortalte, at han og Niels Larsen var ude at notere de materialer, som værnemagerne har efterladt ved tankgravene, pæle og lignende fra Klodske og til Sindal sogneskel. Der var ikke større ting. Ved Gammeljord i Bjergby skal de have efterladt sig et ret kostbart materiale. Frihedskæmperne i Bjergby har påtaget sig at føre tilsyn dermed.

15. maj

Jeg var i Hjørring på biblioteket, hvor jeg talte med overbibliotekar Nielsen. Han sagde, at det knob med balancen på budgettet – alt er steget. Jeg mente, at det ville være klogt at arbejde hen imod at få byen til at overtage biblioteket.

17. maj

I aften kl. 8 møde i forsamlingshuset med provst Hermansen, Hjørring, og forstander Jensen, Horne Højskole. Holger, Erna og Lilly var deroppe. Ingeborg var ved Holgers for at passe børnene, medens de var til møde. Lilly fik et eksemplar af frihedssangen med hjem.

21. maj

Førstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Jeg var i kirke. Der var mange folk i kirke, og pastor Bisgaard holdt en ret god prædiken, hvori han også berørte den nu afsluttede krig. Han sagde, at det hitleriske styre var bygget op på løgn og vold. Derfor måtte det gå dem galt. Han frygtede for, at der skulle blive vist ”øllebrødsbarmhjertighed” over for landsforræderne,

29. maj

Anders Mølgaard og Jacobe Nørgaard har byttet ejendomme. Jacobe overtager Anders’ gård i Snevre – det er vel meningen, at hendes søn, Svend, skal have den. Og Anders overtager så Jacobe’s hus ved Bjergby Forsamlingshus.

30. maj

I formiddag kørte Otto op til købmanden med en kasse æg og en spegepølse fra sig selv og nogle sække kartofler fra Holger – det er varer, som skal sendes til Norge over Hirtshals

1. juni

Horn, Odden, har været en tur hjemme for at se til gården. Han var eskorteret af et par

frihedskæmpere. Politiet skal have modtaget en adresse fra nogle beboere i Mygdal, hvori henstilles at lade Horn få lov til at være hjemme. Det er Tage Grønbech, der har været formand for dette forslag, og blandt underskriverne er formanden for frihedskæmperne i Mygdal, undermejerist Laursen og smedemester Kr. Kristensen.

3. juni

Astrid var her for at se efter sin dreng, men ingen havde set ham. Holgers børn fulgtes med hende hjem. De fandt drengen på et loft hos duerne. Han havde moret sig med at kaste æg og unger ud af reden.

6. juni

I dag fyldte vor nabokone, Ane Kristensen, 67 år. Jeg og Ingeborg var efter indbydelse derhenne i eftermiddag. Vi forærede hende en bog af Aksel Bülov.

12. juni

Holger og Erna, Hartnach og Astrid med flere var ude i Aalborg til Kristeligt Landmandsstævne i dag. De var med en lastbil fra søndre skole og tilbage dertil igen.

15. juni

Jeg var til generalforsamling i Historisk Samfund. I stedet for Jens Iversen, Hundeleve, og mig valgtes smed P. Kristensen og lærer P. Kristensen, Sdr. Tornby. Klitgaard overrakte mig et diplom som æresmedlem af Historisk Samfund, idet han udtalte nogle anerkendende ord om min virksomhed for Historisk Samfund siden dets stiftelse.

I dag var der dyrskue i Mygdal. Otto havde en ko deroppe, som tog 1. præmie.

17. juni

Hørte en prædiken af sognepræst Svend Rehling i Kastelskirken. Kirken har ikke været brugt i krigsårene, da tyskerne havde lagt beslag på den. Vi hørte også taler og sang fra en mindefest på Dybbøl. Ottos husbestyrerinde, Lilly, var til et ungdomsmøde i St. Knuds Kilde i Hjørring.

21. juni

Lilly var til et husholdningskursus i forsamlingshuset.

23. juni

I aften var Otto og Lilly oppe hos Kristian Svendsen, Højtved, til Sct. Hans blus.

24. juni

Otto, Karl og Kristian var ude i Nørrehede, bl.a. for at se en hule, som var indrettet i Gøggaards Mølles plantage, hvor der boede et par russere sidste vinter. De havde fået noget at spise af Martine, Gøggaards Mølle.

5. juli

Kl. 8 var der møde i Mygdal Kirke ved lærer Jensen, der ville fortælle noget om kirken. Derefter skulle der drikkes kaffe hos Frode Hansen.

10. juli

I aften var Solvej fra Tronsmark her. Hun fortalte, at de i længere tid har haft en russer som pensionær. Han har boet i en granplantage i nærheden og har fået kosten hos hendes forældre.

11. juli

I dag var skolebørnene fra Nordre Skole på udflugt til Aalborg. Inge og Kirsten var med.

24. juli

I eftermiddag var der møde i Bjergby Præstegaards have og en kort gudstjeneste i kirken. Jeg og Ingeborg tog derop. Mødet var sat til kl. 2. Hans Kristian og Kurt (Holgers søn og en feriedreng) kørte os op til købmanden, men da vi kom derop, var Frits' lastbil, som skulle køre med os, rejst derfra. Vi kørte så op til brugsforeningen, men da vi kom derop, var bilen kørt ned til Retholt. Da den kom tilbage, kom vi op i den, og så gik det videre mod Bjergby, dog ikke uden forhindringer. Thi da vi kom noget hen, blev det galt med det ene hjul, som punkterede. Det tog en rum tid med at få dækket skiftet. Omsider kom vi dog i gang igen og kom op til Bjergby Kirke, hvor de havde ventet på os. Holger var cyklende derop. Vi gik ind i kirken, hvor der blev holdt en kort prædiken af pastor Bisgaard og sunget 3 salmer. Derefter var vi ude at besøge kirkegården, hvorefter vi kom ned i præstegårdens store have, hvor vi drak kaffe ved borde, der var anbragt på den store græsplæne. Efter at vi havde drukket kaffe, læste lærer Rasmussen en skildring af den engelske statsmand Churchill, og derefter læste lærer Ørnbo, Snevre, en legende af Selma Lagerlöf om Vorherre og St. Peder. Der blev også sunget nogle sange. Derefter var vi ude at spadserere i den store have, og til slut samledes vi igen ved bordene og spiste den medbragte mad – der blev serveret øl til maden. Hen ad kl. 8 brød vi op igen og blev kørt hjem. Frits kørte os helt hjem.

25. juli

Fhv. statshusmand Rasmus Kristensen, Gøggaards Mark, er død.

5. august

Otto og Lilly var med på udflugt til Skagen og Aalbæk. Frits Kristiansen kørte for de unge i K.F.U. M og K. Han kørte fra brugsforeningen kl. 8 i morges.

26. august

I eftermiddag var der en større forsamling af fodboldspillere samlet hos Gunnar. De spillede vesten for plantagen. Solveig fra Tronsmark var her i aften. Hun havde været henne at se på fodboldkampene.

Enke Maria Regnar, født Nielsen, er død 86 år gammel. Efter mandens død købte hun "Krattet" i Bjergby, som hun lod svigersønnen, Knud Bønkel, eller rettere hans kone overtage. De sidste år har hun boet i Hjørring.

